Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной ...-нээ гарана | № 150 (17273) | 1986 оной июниин 29, воскресени | Сэн 3 мүн.

1986 оной

...ЖЭТЭ КО...

...ЛОХО...

...нов», «Елбэрэй... «Муха-Цокотуха»... долоон зэшэгэд... үхибүүдэй опер... дуратайгаар дуу... — Роль бүхэн... намайе баяжуул... шан хөөрэнэ. — ...тула үхибүүдэй... илангаяа дура... гурбадахи класс... нингэ дуулахы... ратайшье hаан... хүгжэмөөр да... Эгээ мүнөө тэр... ээ түлөө hанаа... байна ёhотой. ... дээ бинь тэрээ... болоноб. Юуб ... дир шатаршад... братск хото ош...

...РЬЕЭН

...ба бусад олон...

...Хяагтын район... до Буряадай ... районой Зага... эй багшаар... Ура́н hайханай...

...дые, зарим ду... ро дурадханаб...

... АЮШЕ...

...МНИ—ТЭРЭ...

...инагаймни ...ан ургаhан ...мни! ..., замай нэр... хү... ! hара, мэндэ!

...айхалтай даа — ...й, хүсэнэймна... ...эн абахань ...аан бэ!!

...ТАА...

Бүхы наhаараа...

Хабарай дүүе... Хадын сагаан... Хайлан урдаха... Ханилайм дур... Хүлеэн байгаа... Хүлгэн уярха... Хэды богониб... Хэтын мүнхэтэй... Хэды богоhо ... Хүнэй түхэлтэй... Хэды шэрбэхэ... Холые зорижо... Хэды хэлсэхэб... Хэмээ алдажа... Хүсэл зоригой... Хүлнүүд дээрэ... Хэды обтохоб... Хэлыш намда, ...

...РАВДА БУ...

...гэдэхи хүүдан... ЦК-гай П... Р-эй уран з... съезд. «Үндэр... бэелүүлхэ» — ... эл. Халуун ... нэ. «Эрхим ... өөр шиидэнг... үүсхэгшэдэй ... э. «Тосхоной ... ай ханхинаа... — Д. Санжие... ёрдохи хүүда... ажабайдал: ... бэрилгэ. «Г... бі» — А. Пра... я. «Сагаан ал... абая. «Хууша... ко саг ерээ» ... й статья.

...бадахи хүүдан... урятии» газе... — бэшэгүүдэй... Хилын саанаа... өбэдэхи хүүда... үдэрэй галх...

...САГАЙ УЛАР...

...еедэр бүрхэ..., зарим нют... аар бороо ор... Баруун-хойно... 7—12 метр ... лха. Аадарай... ангадаха. 22-... , Байгал ша... улаан байха... ан-Үдэдэ үүлэ... орос ... орохог... hоо секундын... йгээр hалхи... дулаан бай...

Редакто... ... Б. ГАРМ...

...Государ... ...ССР по ...в книж... ...шна 35. ...: 04609

ТАБАН ЖЭЛ: ...дхалгын замаар

...БТЭЙ ...ТЭЙГЭЭР ...ДЭЛХЭ

...дай АССР-эй худалдаа наймаа... ...аата хүдэлмэрилэгшэ, горпром... ...етеран, коммунис ажалай удар... ...ябрина Владимировна Дадаева ...а наймаанай системэдэ бүхы ...а хүдэлһэн хүн. Гансахан «Тка... ...азинда тэрэ 21-дэхи жэлээ хү... ...байна. Тиимэhээнь редакци тэ... ...ажал тухайгаа хөөрэхыень, адли ...элтэй нүхэдтөө дүй дүршэлөө ...хыень гуйба.

...гша, минии hанахада,— дэлхэй ...hайн мэргэжэл. Намтай арсал..., магад, олоншье байжа боло... ...тэдэнике буруушаанагүйб. Хүн ...рын нангин хүсэл, дуратай мэр... ...байдаг. Харин шэлэhэн мэргэ... ...нэгэшье үдэр урбаагүйб, мүнөө ...үнэн сэхэб. Бүри hургуулида ...ахан басаган ябахаhаа хойшо ...а болоно наадагша hэнши гэжэ ...хэлэдэг бэлэй. Ехэ болоходоо, ...үүли дүүргэжэ, hанаhан зори... ...оо гээшэ аабзаб даа.

...э ерэжэ, ажалайнгаа намтар ...зарни «Ткани» магазин. hаял ...дахa юм. Теэд тоолоод үзэхэ... ...өө 21-дэхи жэлни ябана гээшэ. ...гшын үлүү hайн талань юуб гэ... ...нэгэдэхэзр, хүн зоной дунда ...Хоёрдохёор, гүрэнэй эд бараа ...хүндэтэй үүргэ дүүргэнэ. Гурба... ...аа, наймаалагша жаахан психо... ...гэхэ байнаб. hүүлшынгээ сэг... ...барилхын тула наймаалагша — ...абагша гэhэн харилсаан дээрэ ...тогтохо hанаатайб. Наймаалаг... ...hээ жэлдэ шанга эрилтэнүүд ...Худалдаа наймаан худалдан ...өөрой харилсааншье улам орео ...Юундэб гэхэдэ, нэгэ талаhаа, ...ай ассортимент үргэдэнэ, нүгөө ...удалдан абагшадай эрилтэнүүд ...гана. Иимэ эрхэ байдалда ёho... ...алагша мүндэлнэ, бодото ша... ...нэ бшуу. Ажал дээрэмнай элдэб ...тохёолдохоёо hанадаг. Мага... ...ршье хүнүүд ородог, ябадаг ха ...Мэшээлхэдэ, манайхида эрэ, эхэ... ...дог. Нэгэ костюмай гү, али пла... ...огой бүд абахын тулада худал... ...а магазиндамнай хэдэ дахин ...рана, зүбшэл заабари hурана, ...е дахуулжа ерээд, дахин хара... ...а гэшэ. Хуул хаража, танижа ...мши даа. Тиигэжэ, тиигэжэ үшөө ...hайн hэн. Иимэ тиимэ гээд аба... ...хошье ушар олон байдаг. Теэд ...hаа, худалдан абагшын аяг зан... ...жа, эрилтыень заабол хангаха ...эшэбди.

...агазинда хүдэлхэ гээшэ бусад ...дэлhэнhөө хүндэшэг юм. Манай албанай мэргэжэлтэд энээниие мэдээ ааб даа. Монсогор-монсогор зандаа будүүдые склад соohoo асаржа, тэдэнээ хүнүүдтэ худалдахаяа хэмжээжэ эхилхэдээ, өө-мөөгүй сэхээр, худалдан абагшыешье, өөрыгөөшье хохидолдо оруулхаар бэшээр хайшалха шухала. Би hооhон будүүдэй таhагта хүдэлнэб. Тэдэ гол түлэб үнэтэй, үргэн бүдүүд ха юм. Худалдан абагшадай олонхинь лэ оёхо гэhэн юумэдээ эгээл зохидоор хүрэхэ хэмжээнэй бүд абадаг заншалтай бшуу. hарюу хайшалха болоо hаашни, бүдынь хүрэхэеэ болишохо жэшээтэй болоно. Иигэжэ огто болохогүй.

Наймаалагша худалдан абагшадтай хүдэлхэдөө, арсалдаата бэшэ байдалай эрхэ нүхэсэлые үргэлжэ сахиха зэргэтэй. Энэ талаар бидэндэ, наймаалагшадта, тусхай техникэ болон культура мэдэхэ, шудалха, хэрэгтэй хаш. Энээн тухай «Советская торговля» газетэ ходо бэшэдэг. Сагай эрилтын ёhoop, худалдан абагшын эрилтэшье дээшэлэнхэй гээшэ. Ямаршье ушарта тэрэ зүб байдаг. Тиимэhээ наймаалагша тэсэбэритэй, даамгай hайн, урин зөөлэн зантай, худалдан абагшын асуудалhаа хашарhан шэнжэгүй, дулаахан, налгай байха ёhотой бшуу. Манай магазинай коллектив бүхы дээрээ hайн коллектив гэхэ байнаб. Ажалай Улаан Тугай ордентэ хүдэлмэрилэгшэ В. А. Осодоева бидэнние хүтэлбэриддэг. Комсомол-залуушуулай бригада бии. Тэдэмнай аргагүй оролдосотой, бэрхэ басагад.

1986—2000 онуудта арад зоной хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгын ба хүн зониие хангалтын хүгжэлтын Комплексно программа энэ талаар тодорхой зорилгонуудые табина.

...342 миллиард түхэриг. Энэ тоое манай ороной хүн бүхэн мэдэхэ ёhотой. Тэрэ хүн бүхэндэ хабаатай. Орон доторнай иимэ мүнгэнэй эд бараан байгша ондо худалдагдаха юм. Эд бараанай эрьесэ 1986 ондо 5,6 процентээр ургаха.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Хандалга дотор заагдаhанай ёhoop, магазинууд болон столовонуудай, мастерскойнууд болон ательенүүдэй, поликлиникэнүүд болон больницануудай. ниитын транспортын болон хэлхээ холбооной предприятинүүдэй, амаралтын эмхи зургаануудай ямараар хүдэлhэнhөө совет хүнүүдэй урма зориг, харин эсэсэй эсэстэ тэдэнэрэй ажалай үрэ дүн ехэтэ дулдыдаха байна бшуу. Энээниие гүйсэдөөр дэмжэжэ, ажалдаа шэнэ амжалта түйлахаар зэhэнхэйбди.

О. ДАДАЕВА,
Горпромторгын 21-дэхи магазинай наймаалагша.

«САГААН АЛТАЯ» СЭБЭРЭЭР АБАЯ!

ХАРЮУСАЛГАТАЙГААР ХАНДАХАДАА...

Эндэхи хайшалалгын пунктын хажууда ошоhоор лэ бүхы юумэнь гуримтай нарин гэжэ ойлгохоор. Газараар эндэ тэндэ унаhан ноohоной таhардаhан, бутархай шорой шохой огто үгы. Хуу сэбэрээр хамагданхай. Газаа дэбдигдэhэн брезент дээгүүр муу ноohон хатаагдажа байна. Сарай соо зайн галай гэрэл яларжа, hаруул зохид. Ажалтай, ажалгүй хүнүүдэй хүлгэхэ, хөөрсэгэнэхэньшье харагданагүй. Хүн бүхэн өөр өөрын хэхэ хүдэлмэритэй.

Тиимэшье байхань гайхалгүй. Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хонидойнгоо ноohо хайшалалгада тон харюусалга ехэтэйгээр хандажа, бүхы хүдэлмэриие hайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ анхаралаа табяа юм. Илангаяа эндэ түбэй пунктын начальнигаар томилогдоhон ажахын ахамад инженер Б. Б. Бальчинов, мүн ахамад зоотехник Б. М. Чагдуров, зоотехник Т. Б. Батуев гэгшэд даалгагдаhан ажалдаа тон харюусалгатайгаар хандана. Жэшээнь, зоотехник Тудуп Батуев саг үргэлжэ эндээ байжа, хайшалагдаhан ноohые өөрөө шалгажа, зүбөөр илгадаг, шалгадаг, пунктын бүхы ажалые хинан хаража байдаг.

Тоо бүридхэгшэ Д. Д. Базарова, шанарай талаар инспектор С. Д. Доржиева гэгшэд хэн хайшалагшын хонидоо ямараар хайшалhые, ноohо зөөгшэдэй тэрэнээ гээнгүй асарhые наринаар харана, шанга эрилтэ табина.

Гадна хайшалагшадаар гол түлэб дүршэлтэй бэрхэ хүнүүд табигдаhан байна. Тэдэнэр оролдожошье хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, Мунко Бальжиев үдэрэй 85—90 хонидой ноohо hайн шанартайгаар абана. Бэрхэ хайшалагшад Баир болон Альберт Данзановууд (зурагууд дээрэ) тэрээнhээ ехэшье гээгдэнэгүй.

— Хайшалагшадай бодотоор оролдохоор ажалай урмашуулгын hайн түлөөhэн тогтоогдонхой. Жэшээнь, харагты тэрэ социалис мүрысөөнэймнай гуримые,— гэжэ шанарай талаар инспектор Сэсэг Доржиева гоёор шэмэглэгдэhэн самбар тээшэ заана.

Эндэнь иигэжэ бэшэгдэнхэй: «Хүдэлмэриин 5 үдэр соо 400 хонидые хайшалжа, 12,5 центнерhээ бага бэшэ ноohо hайн шанартайгаар абаhан хүн 250 түхэригөөр шагнагдаха». Саашань 350 хонидые хайшалжа, 10,5 центнер ноohо абаhан хүн — 150 түхэригөөр, 300 хонидой ноohо абабал, 100 түхэригөөр шагнагдаха. Мүрысөөнэй гуримай ёhoop ноohо илгагшад, ноohо зөөдэг үхибүүд, мүн мастер-заhабарилагшад булта hайн үрэ дүн түйлэhэнай түлөө шангуудта баhал хүртэхэ байна гэжэ бэшэгдэнхэй.

— Хонидой ноohо хайшалалгые богони болзорто дүүргэхэдэ алишье талаараа hайн гээшэ. Илангаяа мүнөө үбhэ тэжээл бэлэдхэлгын эхилжэ байхада хүнүүдые эндэ удаан барижа яашье болохогүй. Хайшалагшадаар, ноohо зөөгшэдөөр гансахан hургуулиин hурагшад хүдэлнэ бэшэ, мүн механизаторнууд болон бусад хүдэлмэрилэгшэд эндэ ажаллана ха юм. Тиимэhээ бидэ хонидойнгоо ноohые хүдэлмэриин 5—6 үдэр соо хайшалжа абаха зорилго табинхайбди. Мүнөө манай пунктда июлиин 24-hөө хойшо найман отарын хонидой ноohон абтаа. Харин hүтэйн отделениин пунктда бүришье богони болзор соо арбаад отарын хонид хайшалагдаа.— гэжэ зоотехник Т. Батуев хэлэнэ.

— Ноohоной гараса хэр бэ? Түсэбтнай дүүргэгдэхэ гү? — гэжэ асуухада, тэрэ иигэжэ саашань нэмэнэ.

— Юундэшьеб ноohоной гараса hанаhанда үшөөл хүрэнэгүй. Бүхыдэнь 14,6 мянга гаран хонидой ноohо хайшалжа, 440 центнер «сагаан алта» абаха гэхэ гү, али хонин бүхэнhөө 3 килограммhaa бага бэшэ ноohо хайшалжа тушааха түсэбөө дүүргэхэл ёhотойбди. Илангаяа hайн шанартай нарин утаhанай гарасые, дээшэлүүлхэ ехэ ноohо абахын түлөө тэмсэнэбди. Даб дээрээ ахалагша хонишод С. Бальжиев, Ц. Жамбалов, Л. Додоева гэгшэдэй харууhалдаг голодоhондо гаргагдаhан эхэ хонид хайшалагдажа, тус бүриhөөнь 3,2—3,3 килограмм ноohон абтаба,— гэжэ ажахын зоотехник Т. Батуев хөөрэнэ.

М. НАМЖИЛОВ.

Ж. Халбазыковай фотозурагууд.

Сэлэнгын район.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ—ХҮН БҮХЭНЭЙ, БҮГЭДЫН ХЭРЭГ

ЗАГАРАЙhАА МЭДЭЭСЭНЭ:

ШЕФҮҮД УЯЛГА АБАНА

Ниитын малда тэжээл бэлэдхэлгые богони болзор соо, урагшатайгаар бэелүүлгэ хүдөөгэй ажахынуудай шефүүдhээ мүн дулдыдадаг гээшэ.

«Татарский ключ» гэжэ карьероуправлениин коллектив шефтээ абаhан «Гигант» колхоздоо өөhэдынгөө түлөөлэгшэдые, техникэ эльгээжэ, горитой туhаламжа үзүүлдэг юм. Байгша оной хабар колхозой 800 гаран гектар нуга сабшалангые ундалуулаад, hаяхан оньhожоруулагдамал 2 звено эльгээбэ. Звенонуудые дүй дүршэлтэй механизаторнууд И. А. Жуков, Н. А. Пантюхин гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Бүхыдөө 3200 центнер үбhэ хуряаха гэhэн түсэбэй тэдэндэ үгтэхэдэ, 3500 центнер тэжээл бэлэдхэхэбди гэжэ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаба.

ТҮРҮҮШЫН ГЕКТАРНУУД

Хүрбын ОПХ-гай тэжээл бэлэдхэлгын 4 звено даажа абаhан сабшалангуудайнгаа ногоо унагааша эхилбэ. Гүйсэд оньhожоруулагдамал эдэ звенонууд бригадна подрядай гуримаар ажалаа эмхидхэнхэй.

Б. С. Белыхэй толгойлдог механизаторнуудай коллективтэ даалгагдаhан 240 гектар талмайhаа 4800 центнер үбhэ хуряаха гэхэ гү, али 1 гектарhаа дунда зэргээр 20 центнер тэжээл бэлэдхэхэ гэhэн даабари үгтөө.

Нуга сабшалангуудаа болзор соонь уhалха, сэбэрлэхэ, минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулха гэхэ мэтын агротехническэ хүдэлмэриие комплексно аргаар хэhэн тус звеногойхид дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаба. Гектар бүриhөө 24 центнерhээ бага бэшэ үбhэ хуряаха гэжэ социалис уялгануудые соонь бэшэгдээ.

Л. ВИЛЬМОВА.

Үнгэрэгшэ үбэл манай Үльдэргэ нютагта Үдын голhoo захалаад лэ, урда урдынхиhaа үлэмжэ ехэ саhатай байгаа. Тиимэhээ Семен Борисович Алимасов, Булад Дашиевич Очиров гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг колхозоймнай луго-мелиоративна отрядай хүдэлмэришэд тэрээлэн, сабшалан дээрээ ехэ хэмжээнэй саhа тогтоожо, мүн Дабаата, Бүтүү, Хүрээтэ гэжэ газарнуудай уhалагдадаг сабшалангуудаар тошо халяагаа юм.

Мүнөө зумнайшье хура бороогоор элбэг байжа, нэлэнхы нуга сабшалангуудаймнай ногооной гараса hайн. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ үбhэ хуряалгадаа июлиин хорёодоор ородог hаа, эдэ үдэрнүүдтэ үбhэндөө орохоор хараалнабди.

ХАЛААХАЙ САБШАНА

Июниин хорёодоор ниитынгээ малда шэмэтэ тэжээл болохо халаахай сабшажа эхилээбди. Ушарынь хадаа, Баруун, Зүүн Үльдэргэ hууринуудай хуушанай буусануудаар халаахай ехэ элбэгээр ургадаг юм. Мүнөө үедэ манай дунда hургуулиин багшанар, больницын, мүн сельсоведэй болоод колхозой конторын хүдэлмэрилэгшэд хамтадаа 30 гаран зон тонно үлүүтэй халаахай сабшажа, хонидой үбэлжөөнэй буусануудта зөөгөөд байна.

Г. КЛИМОВ,
«Коммунизм» колхозой профкомой түрүүлэгшэ.
Яруна.

ХҮЛЕЭЖЭ БАЙЛТАГҮЙ

Сабшалангай ногооной сэсэглэжэ байхада сабшажа, хуряажа абахада, эгээл таатай хаhа гэжэ энээнhээ урагша тоологдодог байгаа. Үнэндөө хээрын ногооной сэсэглэшэhэн хойнонь сабшажа хуряахада, ургамалай шэмэтэ зүйлнүүдэй нилээд ехэ хубинь хосордог гэжэ шэнжэлгэ харуулна.

Тиимэhээ ажахынууд үбhэндөө таатай саrhaань багаханшье хожомдожо ороходоо, тэжээлэйнгээ шэмэтэ бодос—протеинэй 25—35 процентые гээнэ. Хагдарха, муудаха тээшээ болоhон ногоое сабшажа үбhэн болгоходо, мал тэрэниие мууса эдидэг, ёhoop болбосоруулдаггүй, эсэстээ тэдээнhээ өөдэтэй ашаг шэмэшье абтадаггүй.

Тэжээл шэнжэлгын Бүхэсоюзна институдай тодорхойлhоной ёhoop, сабшалангай ногоон үндэрөөр, утаар ургаха бүреэ шэмэеэ гээдэг байна. Хэрбээ залаата ургамалай hайса голложо эхилээд байхада центнер бүхэндэнь 94 тэжээлэй единицын хэмжээнэй хуурай шэмэтэй бодос байдаг hаа, хоолосложо байхадаа тэрэнь 71 тэжээлэй единицэ хүрэтэрөө доошолно. Харин сэсэглэжэ байха үедэнь тэрэ шэмэнь 62 тэжээлэй единицэдэ хүрэтэрөө доошолдог байна. Бобово ургамалнууд баhал тиимэ байдаг. Дээрээ hая буурсаглажа байхадань, тэрэнэй центнер бүхэндэ 94 тэжээлэй единицын хэмжээнэй хуурай бодос байдаг hаа, түлэг буурсаглаад байхадань тэрэ бодосынь 86-да, харин сэсэглэжэ байхадань оройдоол 72 тэжээлэй единицэ болоно. Ургамалнуудай саашаа ургаха бүринь протеининь баhал тэрээн зэргээр бага болодог, шухала шэмэнь гээгдэдэг.

Иигээд ерэхэдээ, хожомдожо үбhэндэ ороод, обоо хүбөө ехэ үбhэ абаабди гэжэ баярлахамнай үлүү. Үнэндөө, тэрэнэйнгээ шанарые муудхаажа, адууhа малва хохидуулна гээшэбди.

Буряадай гидрометобсерваториин тодорхойлhоной ёhoop, манай эндэхи нютагуудта залаата ногоон июниин 26-hаа июлиин 2 болотор сэсэглэжэ эхилхэ байна. Мүн бобово ногоон июлиин түрүүшын табан хоногто сэсэглэжэ захалхаар хүлеэгдэнэ.

Мүнөө сабшалангай ногооной шэмые шалгажа үзэхэдэ, июниин 20-до залаата болон хээрын ногооной килограмм бүхэндэ 286 миллиграмм каротин, зарим газарай ногоондо 377-hоо 418 миллиграмм хүрэтэр каротин бии гэжэ тодороо. Тиихэдэ энэ үедэ халаахайн килограмм бүхэндэ 418 миллиграмм каротин, 19 процент белок, горитой фосфор, зэд, цинк, марганец, кальци гэхэ мэтэ зүйл бии байна.

Иимэ каротинтай ногоое, халаахайе сабшажа, витаминтай ногооной гурил болгоо, сенаж дараа гү, али үбhэн болгожо hүрилөө hаа, эрхим шанартай тэжээл болохо зэргэтэй.

Тиимэhээ тэжээл бэлэдхэлгые саашадань хойшолуулжа яашье болохогүй. Үбhэндөө оройтожо орохонhоо боложо, тэжээлэй килограмм бүхэнэй шэмэтэ бодос—каротининь үдэр бүхэндэ 5—10 миллиграмм доошолхо аюул тохёолдожо болохо.

Энэ жэлдэ тэжээл бэлэдхэлгын бүхы хүдэлмэриие эрдэм ухаанай үндэhэ баримтатайгаар эмхидхэхэ, бүхы технологиинь нарин нягтаар сахиха саг ерээ. Нэн түрүүн тэжээлэй шанарай стандартын эрилтэнүүдые жэншэдгүй бэелүүлхэ, тэжээл бэлэдхэлгын технологическа заабаринуудые заатагүй дүүргэхэ хэрэгые шангадхаха шухала болоно.

Тэжээлэй килограмм бүхэндэ хэды шэнээн хуурай гол бодосууд —шэнгэн протеин клетчатка, нойтон үнэhэн, каротин байха ёhотойб гэжэ стандартын эрилтэнүүд соо тодоор заагданхай. Тиимэhээ тэжээлые стандартын эрилтэдэ хүрэмөөр бэлэдхэхын тула тусхай технологическа заабари бэелүүлхэ, ямар ургамалые хэды багта сабшахаб, яажа хуряахаб гэhэн эрилтэнүүдые сахиха хэрэгтэй.

Тиимэhээ тэжээл бэлэдхэлгын ябасые айхабтар наринаар хинан шалгаха, үбhэ ногооной шанарые тодорхойлхо, технологиин эрилтэнүүдэй хэр дүүргэгдэдэгые хараха хэрэгтэй болоно. Тэрээн дээрэhээ ажахы бүхэндэ тэжээлэй шанарые шалгаха, хинаха албаниие эмхидхэхэ ушартай. Мүнөө колхоз, совхоз бүхэндэ пресс-лаборатори бии. Тэдэнэр заатагүй бултадаа хүдэлгэгдэхэ зэргэтэй. Тэрэнэйл ашаар тэжээл бэлэдхэлгын бүхы хүдэлмэри нарин технологиин ёhoop эмхидхэгдэхэ, hайншье шанартай үбhэн, сенаж, силос, витаминтай ногооной гурил бэлэдхэгдэхэ ха юм.

С. БЕКЕТОВ,
Хүдөө ажахын химизациин республиканска станциин директор.

...ПАРТИЙНА ...ДРНУУДАЙ hУРАЛСАЛ

...hуралсалай гол эмхи болохо КПСС-эй ЦК-гай Ниитын эрдэмэй академиие дүүргэлгэдэ зорюулагдаhан суглаан июниин 27-до болобо.

...ЦК-гай секретарь Г. П. Разумовский суглаанда ...дай урда үгэ хэлэбэ. hуралсалаа дүүргэжэ, пар...тическэ дээдэ эрдэмтэй болоhонтойнь дашарам... ...ртиин Центральна Комитедэй үмэнhөө тэрэ ...дүүргэгшэдые халуунаар амаршалаа.

...XXVII съездын үнгэрhэнэй hүүлээр ехэшье үни... партиин ба ороной ажабайдалда ехэ хубилалта... ...ложо байхада hургуулияа дүүргэжэ байhантнай ...гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Съездын шиид... ...ые бэелүүлхын түлөө коммунистнууд, бүхы совет ...бхитэйгээр оролдоно. Тэрэнэй заабариин ёhoop ...й партийна, гүрэнэй, ажахын зургаанууд, ниитын ...аанууд хүдэлмэреэ шэнэдхэн hайжаруулна.

...рилтын, ехэ зорилгонуудые түйлаха хүсэлэнгэй ...далда үнгэрhэн КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленум ...ааhан замаар саашадаа хайшан гэжэ дабшахаб, ...рда табигдаhан айхабтар ехэ зорилгонуудые бо... ...энь түргөөр бэелүүлхын тула зүб шиидхэбэри... ...йшан гэжэ бэдэрхэб гээд тайлбарилжа үгөө. ЦК... ...м дээрэхи ажал хэрэгтэ хабаатай, шүүмжэлхы ...нарые бүхы партиин, тэрэнэй организаци бүхэнэй ...да нэбтэрүүлхын тулада түбэй газарташье, мүн ...ашье ехэ юумэ хэгдэжэ байнхай. Пленум дээрэ ...рбачевой элидхэл соо онсолон тэмдэглэгдэhэнэй ...э гуримаар хүдэлхэдэ hаад болодог бүхы юумые ...усадхаха, ашаг үрэтэй онол аргануудые үсэд ...бэдэрхэ, түйлаhанаараа hанаагаа амархагүй гээ...

...рин онол аргые нарижуулан hайжаруулха асуу... ...үгэ хэлэгшэ ехэ анхаралаа хандуулаа. Үргэн ниитэ ...сог залита ажал ябуулгань болбол партиин стра... ...хараа шугамые бэелүүлгые шиидхэхы хүсэн ба ...тулгууринь мүн гэжэ тэмдэглээд, хүнүүдэй эдэбхи ...бадаргааха гээшэ сагай эрилтын ёhoop партиин ...е шэнэдхэн хубилалгын гол үг удхань болоно ...С-эй ЦК-гай секретарь hануулаа.

...hэн хүнүүд кадрнуудтай партиин ябуулдаг хүдэл... ...удал дээрэ тогтожо хэлээ. Манай урагшаа даб... ...ша, бүхы амжалтануудынай кадрнуудhaa, ажал хэ... ...дэнэрэй ямараар хандадаг, ажабайдалтай зэргэ ...шададаг, эрхим hайн үрэ дүнгүүдые түйлахые ...рүүгээр оролдодог байhанhаань дулдыдадаг гээд ...секретарь тэмдэглэбэ. Тиимэhээ мүнөө үедэ кадр... ...нгэргэгдэдэг хүдэлмэри эмхидхэлгые саг үргэлжэ ...н hайжаруулха, кадрнуудые дэбжүүлхын тула ...й нөөсэ хаа хаанагүй байгуулха, хүтэлбэрилэгшэдые ...мүүжүүлхэ тухай hуларшагүй анхарал оролдолго ...олониитэдэ мэдээсэл хүргэхэ хэрэгые hайжаруулха, ...шэдые шэлэхэдээ, олониитын, ажалшадай hанам... ...наар хараада абаха шухала.

...й Центральна Комитедтэ эльгээгдэхэ амаршалгын ...баярай суглаанда хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр ...абаба. (ТАСС).

hүүлэй мэдээсэл — ТАСС

ШЭН ЗОРИГТОЙГООР АЛБА ХЭХЭ

Мүнөөнэй дэлхэй дээрэ боложо байhан үйлэ хэрэгүүдhээ, арад зоной ажабайдалhaa таhархагүй гэhэн хараа бодол совет уран зохёолшод шангаар баримталдаг. СССР-эй уран зохёолшодой VIII съезд энээниие үнэншэмөөр гэршэлэн харуулна. Июниин 27-до Москвада, Кремлиин Ехэ ордон соо уран зохёолшодой урда үе сагаар табигдаhан шухалын шухала зорилгонуудые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлөө.

Дэлхэй дээрэ, мүн манай обществодо боложо байhан хубилалтануудые уран зохёолшод тон hонорооор хадуужа абадаг. Имагтал мүнөө үедэ КПСС-эй XXVII съездын эрилтын оршон байдалда уран зохёолшын харюусалгын, тэрэнэй эрхэтэнэй ба партийна уялгын ниитын ехэ үг удхань шэнээр элирэн харагдана. Уран зохёолшын ба уншагшын hанаа сэдьхэлые хүлгөөдэг эгээл шухала асуудалнуудай нэгэниинь гэбэл, мүнөө үеын геройн асуудал болоно. Олон түмэн хүнүүдтэ ульгэр жэшээ боломоор, оюун бодол түгэс мүнөө үеын хүнэй образые байгуулха гээшэ литературын гол зорилго болохо ёhотой.

США-гай империалис хүсэнүүдэй коммунизмда харша крестово доботолго соносхоод, хүгжэлтэ дэбжэлтын ба хархис хүсэнүүдэй хоорондохи хёмороо зүришэлдөөнэй дээдэ түйлдаа хүрөөд байhан мүнөөнэй эрхэ байдалда, мүнөөнэй дэлхэйдэ ушардаг коммунис үзэл сурталаар нэбтэрэнги арюун зүб ябадал харуулха хэрэгтэ совет литература зоримгойгоор хандаха зэргэтэй.

Ёhотой литература гээшэ нэн түрүүн юумые үнэн зүбөөр харуулдаг. Имагтал үнэн зүб ябадал дээрэ уран зохёолшод шэнэ үетэниие хүмүүжүүлжэ болохо. Залуушуулай зохёохы ажалай талаар ургалта оройтоно гэhэн бодол съезд дээрэ зэдэлээ. Уран зохёолшодой холбоондо шэнэ гэшүүдые абахадаа, эрилтэ шангадхаха шухала гээд хэлэгдээ.

Олон түмэн уншагшадтай зохёохы харилсаа холбоое бэхижүүлхэ шухала тухай үгэ хэлэгшэд заагаа. Манай оронд Соёлой ордонгууд болон клубууд арад зондо хабаатай. Тиимэhээ уншагшадтай үгэ булялдаануудые, поэдүүдэй турнирнуудые, прозаигуудтай уулзалгануудые үнгэргэхэ арга боломжо бии. Литературада үндэhэ баримтатай, залан сэхэ, томоотой, hайниие хүсэhэн шүүмжэлэл хэрэгтэй. Зохёохы хүдэлмэриие, хэблэлэй хэрэгые, гансашье худалдаа наймаанай бэшэ, харин үзэл сурталай эмхи зургаанууд болодог книготоргнуудай хүдэлмэриие hайжаруулха талаар олон тодорхой дурадхалнууд хэлэгдээ.

СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин болон холбооной центральна шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүд тушаа П. Боцу (Молдави), В. Бээкман (Эстони), Р. Рождественский, М. Ганина, Ю. Семенов, К. Ваншенкин, Б. Можаев, Е. Шевелева, П. Проскурин, В. Карпов, Ю. Прокушев, А. Проханов, В. Амлинский (Москва), М. Ибрагимов (Азербайджан), А. Миргазитов (Башкири), В. Распутин (Эрхүү), В. Белов (Вологда), А. Сулейменов (Казахстан), К. Скворцов (Челябинск), Д. Кугультинов (Хальмагай АССР), К. Курбаннепесов (Туркмени), А. Адамович (Белорусси), Д. Троепольский (Воронеж), Т. Миннулин (Татарай АССР) гэгшэд үгэ хэлэбэ. Поэзиин асуудалнуудай талаар комиссиин хүдэлмэри тухай Е. Исаев, прозын асуудалнуудай талаар — А. Иванов мэдээсэлнүүдые хэhэн байна.

Дожогийн Цэдэв (МНР), Ким Ен Вон (КНДР), Бхишам Сахни (Азиин болон Африкын уран зохёолшодой нэгэдэл), Войцех Жукровский (ПНР), Фредерик Пол (США), Анна Лилова (НРБ). Макс Вальтер Шульц (ГДР) гэгшэд амаршалгын үгэ хэлээ.

Үгэ хэлэлгые дүүргэхэ гэhэн шиидхэбэри баталан абтана. Съезд дээрээ 200 шахуу хүн үгэ хэлээ.

Эдэбхитэйгээр, бүхы бэлиг шадабаряа элсүүлэн хүдэлхые, КПСС-эй XXVII съездын тодорхойлhон программна зорилгонуудые бэелүүлгэдэ горитой хубитаяа оруулхые совет уран зохёолшо бүхэниие СССР-эй уран зохёолшодой VIII съезд делегадуудай баталан абаhан резолюци дотороо уряалаа.

СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной хүтэлбэрилхы органуудые делегадууд hунгажа эхилээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Е. К. Лигачев, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Н. Яковлев, КПСС-эй ЦК-гай Соёлой таhагые даагша Ю. П. Воронов съездын хүдэлмэридэ хабаададсаhан байна.

Съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлhээр.

(ТАСС).

ХҮН ЗОНОЙ ТОО БҮРИДХЭЛДЭ АБАЛГА ТУХАЙ

1989 ондо орон доторнай хүн зоной тоо Бүхэсоюзна бүридхэлдэ абалга болохо юм. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хүн зониие Бүхэсоюзна тоо бүридхэлдэ абалгада туhалалгын республиканска комиссиин түрүүшын заседани hаяхан Улаан-Үдэ хотодо болобо. 1986—1987 онуудта ябуулагдаха хүдэлмэриин түсэб заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, хүн зоной тоо бүридхэлдэ абалгада шэглүүлэгдэhэн бэлэдхэлэй хүдэлмэриие бэелүүлхэ талаар хэмжээ ябуулганууд баталагдаба.

Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалаар Буряадай АССР-эй Статуправлениин начальнигай орлогшо Н. Ц. Цыбикова үгэ хэлэhэн байна.

Ф. ЧЕНКИРОВ,
Буряадай АССР-эй Статуправлениин начальник.

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

ЭРШЭМТЭЙГЭЭР ХҮГЖӨӨХЭ

КПСС-эй ТҮНХЭНЭЙ РАЙКОМОЙ ПЛЕНУМҺЭЭ ТЭМДЭГЛЭЛ.

Партиин райкомой III пленум боложо, «Арбан хоёрдохи табан жэлдэ хүдөө ажахын үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар элидхэл РАПО-гой соведэй түрүүлэгшэ В. А. Колмаков хээ. Һаяын жэлнүүдтэ шиидхэгдэхэ зорилгонууд тухай тэрэ гол түлэб тоггобо. Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ хэгдэһэн хүдэлмэриие нарин нягтаар шэнжэлжэ, урагшаа дабшахын, КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын тула үнгэрһэн жэлнүүдһээ һургаал абаха ёһотойбди гээд тэрэ тэмдэглэбэ.

Бүхыдэнь абажа хараха болоо һаа, үнгэрһэн табан жэлдэ район гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбөө дүүргээ. Гэбэшье агропромышленна комплёксын хүдэлмэришэд бүришье һайн үрэ дүнгүүдые туйлаха аргатай байгаа. Зарим ажахынуудта олон мал гарзалаа, адлирхуу байдалтай байгаад, адли тэгшэ ургаса ургуулжа шадаагүй. Бии байһан техникэ дүүрэн хүсэндөө хэрэглэгдэээгүй байна. Эдэ бүгэдэ хадаа ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй, партийна организацинуудай даалгагдаһан хэрэгтээ дүүрэн харюусалгатайгаар хандаагүй байһаниие гэршэлнэ. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөхэ асуудал үшөөл мүүгаар шиидхэгдэдэг зандаа. Энэниие юун гэршэлнэб гэхэдэ, ажахынуудай һү һаалиин олон фермэнүүдтэ ехэнхи хүдэлмэринь гараар хэгдэнэ. Эдэ фермэнүүдтэ бии болгогдоһон тэжээлэй цехүүд, һү хүргэхэ оньһон түхеэрэлгэнүүд ходо эбдэрнэ. Тиигэжэ һүнэй шанар муудана.

Үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөхэ хэрэгтэ олон ондоо нүхэсэлнүүд нүлөөлдэг aaб даа. Газараа һайнаар хэрэглэжэ, зэзн ёһоор элдүүрилжэ, хэрэгтэй минеральна үтэгжүүлгэ зүбөөр хүрьһэндэ оруулбал, хэзээдэшье һайн ургаса абахаар гээд, дүй дүршэл харуулна. Минеральна үтэгжүүлгэ абаад үзэе. Районой колхоз, совхозууд тэрэниие абахадаа, хэды ехэ мүнгэ гаргашална гээшэб! Тээд тэрээнһээ гүйсэд дүүрэн аша үрэ абанагүй. Энэ юунһээ болоноб гэхэдэ, минеральна үтэгжүүлгэеэ һайнаар хадагалжа шаданагүй. Олонхи ажахынууд тэдэниие саһа, бороохоо хамгаалха байрагүй. Тиихэдэ тэрэниие хүрьһэндэ зүбөөр оруулха заабари хазагайруулагдана. Иимэ ушарта таряанай болон сабшалангай үрэжэл дээшэлүүлжэ, ниитын малда найдамтай тэжээлэй бааза табиха тухай хэлэлтэй гү? Үгы хаш. Эдэ бүхы асуудалнуудые партком ба партбюронуудай сагүргэлжын анхарал доро абадаггүйнь ехэл харамтай.

— Саашадаа иигэжэ хүдэлжэ болохогүй,—гээд В. А. Колмаков тэмдэглэбэ. — Эдеэ хоолой программые бэелүүлгэдэ энэ табан жэл соо ехэ хубитаяа оруулха ёһотойбди. Тиимэһээ даалгагдаһан хүдэлмэриин түлөө хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ, бүхы юумэ алмаха, продукциин шанар һайжаруулха асуудалнууд мүнөө эгээн шухала. Хүнүүдтэй ябуулха хүдэлмэриеэ эрид хубилгажа, тэдэнэй бэелүүлхэ зорилгонуудыень ойлгуулаагүй һаа, урагшаа дабшахагүйбди.

В. А. Колмаков элидхэл соогоо мал ажал, илангаяа, хонин үсхэбэрилгые һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулаа. Байгша оной үнгэрһэн табан һарын дүн хаража үзэхэдэ, бүхы малай түл үнгэрһэн жэлэйхиһээ үсөөнөөр абтаһан байна. Энэ талаар «Сибиряк», «Восточные Саяны», «Мир» колхозууд гээгдэлдэ оронхой. Эндэ зоовэтмэргэжэлтэд малай үүлтэр һайжаруулха тоо толгой олошоруулха талаар хүдэлмэри һулаар ябуулна. Эдэ ажахынуудай партийна организацинууд тэдэндэ шанга эрилтэ табинагүй.

Энээн тухай «Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ Ю. П. Седов үгэ хэлэхэдээ, дэлгэрэнгыгээр тоггоо. Үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөхэ талаар колхоз үшөөл һайн үрэ дүн туйлаагүй байна. Энээнэй нэгэ шалтагаан гэхэдэ, таряалангай үрэжэл һайжаруулха хүдэлмэри һулаар ябуулагдана, минеральна үтэгжүүлгэ багаар хэрэглэгдэнэ. Энэ талаар «Сельхозхимидэ» найдаһанай хэрэггүй. Өөһэдтөөл найдаһамнай дээрэ гээд тэрэ хэлэбэ. Мүн тэжээлэй ургамалнуудые ехээр таридаг болохо, мал һайнаар шахан таргалуулха тухай тоггоо.

«Маяк» колхозой парткомой секретарь Д. И. Тыкшеев үгэ хэлэхэдээ, үнгэрһэн табан жэлдэ ажахынгаа байһан арга боломжонуудһаа доогуур хүдэлжэ гараһаниие тэмдэглэбэ. Үнеэн бүриһөө урданайхиһаа бага һүн һаагдаа. Эдэ бүгэдые тайлбарилхадаа, һаалта хэһэн дутагдалнууд тухай үгэ хэлэгшэ сэхэ хэлээ. Ниитын малда тэжээл муугаар бэлэдхэгдээ, зоовэтмэргэжэлтэд хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандаа, ажалай эмхидхэл һуладаа гээд тэрэ тоолоно. Тиихэдэ мал ажал дээрэ тохёолдоһон иимэ байдал һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые партийна организаци абаагүй. Арбан хоёрдохи табан жэлдэ малай ашаг шэмэ эрид дээшэлүүлэгдэхэ ёһотой. Энэ талаар мүнөө эгээл таатай зохид хаһа оронхой. Зунай сагые гүйсэд дүүрэн, аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ гээшэ тон шухала. Энэ табан жэл соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2500 килограмм һү һааха зорилго эндэхи һаалишад табинхай. Һү һаалиин фермэнүүдэй бүхы хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулагдахаар хараалагдана.

Эрдэм-техникын дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ хүдөө ажахы эрхилэлгые үндэһөөрнь хубилгаха, нэгэн адли, найдамтай үрэ дүнгүүдые туйлаха зорилго энэ табан жэлдэ табигдана. Энээн тухай элдэб суглаан дээрэ хэлээд ябаха бэшэ, харин ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партийна организацинуд эдэниие бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхые оролдохо, түрүү онол арга, шэнэ юумэ бэдэржэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, өөһэдөө эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, бусадые дахуулха уялгатай. Харин тиихэдэ ургаса хураалгын комбайн болон бусадшье техникэ заһабарилагдаагүй байһаар. Юундэ иимэ байнаб?

— Ажахынуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ямар запас частиин хэрэгтэй байһаниие һайн мэдэжэ, эртээнһээ захил хэнэгүй. Нүгөө талаһаань техникэ заһабарилгые эртээнһээ, сагүргэлжэ, тусхай графигай ёһоор ябуулха хэрэгтэй байгаа, — гээд заһабарилгын-техническэ предприятиин директор В. С. Мельников хэлэбэ.

Пленум дээрэ агропромышленна комплексын бэшэшье шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, дутуу дунданууд шүүмжэлэгдээ. Гэхэтэй хамта үгэ хэлэгшэдэй зариманиинь ажахынгаа байдал, дутуу дунданууд тухай сэхэ хэлэнгүй, бээ тойруулжа, элдэб шалтагаан тоолоһон байна. Энэ хадаа зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөө болоно байһан хубилалтын үүргэ, партиин табиһан эрилтэнүүдые үшөө ойлгоогүй, эдээнһээ тобшолол хээгүй, хуушанайхяараа ажаллажа байһаниие гэршэлнэ. Партийна организацинууд иимэ хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэ, ойлгуулха ёһотой.

В. СЕМЕНОВ,
«Саяан» газетын редакторай орлогшо.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИ[ДИУМАЙ]

УКАЗ

СССР-эй ОЙ МОДОНОЙ, ЦЕЛЛЮЛОЗО-СААРҺАНАЙ МОДО БОЛЕВСОРУУЛГЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИ[ИН] ДЭЛГҮҮДЭЙ, ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХ[И] ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮД[ЭЛМЭРИ]ЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй ОР[ДЕНУУД БОЛОН МЕ]ДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринууд б[...] һан социалис уялгануудаа дүүргэхэдэ түйлаһан ам[...] дайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-һээ

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН II ШАТЫН ОРДЕН[ООР]

Аюрова Санжит Цыренжаповнае — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Борисов Иван Андреевичые — Хандагайн леспромхозой автомобилиин жолоошон.

Гарифуллин Набиулла Нурулловичые — Улаан-Үдын химлесхозой хүдэлмэришэн.

Гармаев Очир Цыбикжаповичые — Хурамхаанай леспромхозой тракторист.

Кочетов Юрий Ивановичые — Баргажанай лес[промхозой] автомобилиин жолоо[шон].

Куриганов Валерий [...]вичые — Гусиноозер[ский лес]промхозой модо б[...]дэй бригадын бриг[адир].

Саттаров Рашит [...]чые — Онохойн мод[оной ком]бинадай хүдэлмэриш[эн].

Хананова Людмил[а ...]тьевнае — «Бурятмеб[ель» ниигэм]лэдбэриин нэгэдэл[эй ...]ник.

Харжеев Николай [...]чые — Итанцын лес[промхозой] тракторист.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНО[ОР]

Авдеев Юрий Даниловичые — Итанцын леспромхозой тракторист.

Алексеев Александр Александровичые — Байгалай леспромхозой автомобилиин жолоошон.

Брюков Владимир Тимофеевичые — Хурамхаанай леспромхозой автомобилиин жолоошон.

Иванов Георгий Гурьевичые — Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Калашников Георгий Игнатьевичые — Хандагатайн леспромхозой тепловозой машинист.

Карбушев Виталий Николаевичые — Баргажанай леспромхозой модо унагаагша.

Козулин Иван Федоровичые — Онёгой леспромхозой тракторист, Баргажанай район.

Колесолов Анатолий Титовичые — Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай котелнуудай машинист.

Корякин Илья Степановичые — Муйска леспромхозой автомобилиин жолоошон, Баунтын район.

Лупиков Павел Борисовичые — Байгалай модоной баазын кранай машинист.

Макаревич Сергей Васильевичые — Хүртэйн леспромхозой автомобилиин жолоошон.

Мартынов Виталий Васильевичые — Хүрбын леспромхозой автомобилиин жолоошон.

Михайлов Юрий Георгиевичые — Сэлэнгын ц[еллюлозо-]картоной комбинадай [...]зерой машинист.

Могильникова Надеж[да Алек]сандровнае — Сэлэнгы[н цел]люлозо-картоной к[омбинадай] хүдэлмэришэн.

Мясников Алексан[др ...]вичые — Хүртэйн л[еспромхо]зой автомобилиин ж[олоошон].

Павлов Иван Три[...] — Сэлэнгын модон[ой ...] мастер.

Пыченков Валерий [...]чые — Гусиноозёрс[кын лес]промхозой автомоби[лиин жо]лоошон.

Разуваев Виктор [...]вичые — Гусиноозёр[скын лес]промхозой автомоби[лиин жо]лоошон.

Смирнов Анатолий [...]вичые — Шулуутайн [...]хозой модо унагааг[ша].

Суханов Владимир [...]вичые — Хандагатайн [леспром]хозой модо тэдэгг[...] жолоошон.

Томилов Петр Ал[...]вичые — Хориин л[еспром]зой модо бэлэдхэл[эй ...]дын бригадир, Яруун[ын район].

Тюменцев Никола[й ...]вичые — Клюевскэ [...]хозой оператор, К[...] район.

Хаптахаев Юрий [...]евичые — «Бурятмебе[ль» ниигэм]лэдбэриин нэгэдэл[эй ...]ник.

Цыренов Ринчин-До[...]бановичые — Сэлэнгы[н цел]люлозо-картоной [комбина]дай хүдэлмэришэн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Түрүүлэгшэ А. ГРОМ[ЫКО].

СССР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Секретарь Т. МЕНТЕШАШВИ[ЛИ].

Москва, Кремль, 1986 оной майн 22.

(Үргэлжэлэлынь хожом гар[аха])

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУ[МАЙ]

УКАЗ

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ПРЕДПРИЯТИНУУД БО[ЛОН] ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ «РСФСР-эй ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛ[ЭГШЭ]» ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Совет худалдаа наймаанай талаар габьяатай бай[...] олон жэлдэ үнэн сэхээр ажаллаһанайнь түлөө «РС[ФСР-эй] худалдаа наймаанай габьяата хүдэлмэрилэгшэ» гэһэн [хүнд]тэ нэрэ зэргэ олгохо:

Буряадай АССР-һээ

Битаев Юрий Мироновичто — республикын худалд[аа най]маанай министр.

Бухольцева Мария Ивановнада — Улаан-Үдын ст[оло]нуудай нэгэдэхи трестын столовын үйлэдбэриие даагш[а].

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Түрүүлэгшэ В. ОР[ЛОВ].

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Секретарь Х. НЕШ[КОВ].

Москва, 1986 оной июниин 26.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУ[МАЙ]

УКАЗ

МИЛИЦИИН АХАЛАГША ЛЕЙТЕНАНТ А. В. ЗАНГЕЕ[ВЫЕ] «НИИТЫН ГУРИМ САХИХА ТАЛААР ЭРХИМ ҺАЙН[...] АЛБА ХЭҺЭНЭЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР ШАГНАХА ТУ[ХАЙ]

Аюултай зэбсэгтэ гэмтэниие бариха үедөө эрэлхэг[...] гаргаһанайнь, шиидхэхы ябуулгануудые хэһэнэйнь [...] СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө [Буряа]дай АССР-эй арадай депутадуудай Кабанскын районн[ой со]ведэй гүйсэдхэхэ комитедэй дотоодын хэрэгүүдэй [...] уголовно бэдэрэлгын оперуполномоченно — милициин [аха]лагша лейтенант Зангеев Анатолий Владимировичые [нии]тын гурим сахиха талаар эрхим һайнаар алба хэһэнэй [түлөө] медаляар шагнаха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Түрүүлэгшэ В. ОР[ЛОВ].

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президи[умай]
Секретарь Х. НЕШ[КОВ].

Москва, 1986 оной июниин 19.

Мүнөөдэр—Совет залуушуулай үдэр

АМГАЛАН БАЙДАЛАЙ, АЗА ЖАРГАЛАЙ ТҮЛӨӨ

Республикымнай басагад, хүбүүд Совет залуушуулай үдэрые тэмдэглэхэнь. Энэ үдэрые ажалай бэлэгээр угтадаг һайхан заншал бии. Оронойнгоо хүгжэлтые хурдадхаха замаар түрүүшын алхамууд хэгдэжэ байна. Шэнэ үүсхэлнүүд мүндэлнэ. Совет залуушуулай үдэрэй урдахана манай корреспондент ВЛКСМ-эй обкомой секретарь А. Л. БОЛКОВТОЙ уулзажа хөөрэлдэһэн байна. Хөөрэлдөөнь доро толилнобди.

Нэн түрүүн ямар асуудалда харюу үгэхэ байнат?

— Эб найрамдал тухай асуудал. Энэ хадаа Уласхоорондын эб найрамдалай жэлдэ гол зорилгонуудаймнай нэгэн болонхой. Амгалан бата бэхи байдалай түлөө тэмсэлдэ Буряадай залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадалсана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Афганистанай, Никарагуагай, Ливиин залуушуулай тэмсэлтэй һаналаа нэгэдэлгэ улам үргэдэнэ. Политинформацинууд болон дискуссинууд дээрэ уласхоорондын байдал тухай хөөрэлдөөн болоходоо, гол түлэб хари оронуудай залуушуулай байдалда ехэ анхарал хандуулагдадаг. Буряадай телевиденеэр «полит-байлдаанүүдые» үнгэргэжэ эхилээбди. Эдэ бүтэдэ залуу үетэнэй анхарал татажа, эдэбхииень дээшэлүүлнэ, нүлөөлнэ.

— Жэшээлхэдэ...

— «Нельсон Манделадэ эрхэ сүлөө! Африкын националь на конгресстэй һаналаа нэгэдэлгэ!» гэһэн үргэн ехэ кампаниие Демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федераци эмхидхэжэ байна. Тэрэниие дэмжэхэ тухай ВЛКСМ-эй уряае Буряадай залуушуул халан абажа, горитой хүдэлмэри хэнэ. Предприятинууд, һургуулинуудта һаналаа нэгэдэлгын митингнүүд үнгэргэгдэжэ, залуушуулай гар табилга суглуулагдаа. Субботник болон воскресникүүд эмхидхэгдэжэ, ЮАР-ай, Танзаниин залуушуулда мүнгэн эльгээгдээ. Ондоогоор хэлэхэдэ, нёдондо Москва хотодо болоһон Залуушуулай бүхэдэлхэйн фестивалиин халуун амисхалһаа гараһан ошон бүри хүсэтэйгөөр бадарна. Энээн тухай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтда, Зүүн Сибириин соёлой институтда заншалта болоһон хани барисаанай үдэшэнүүд гэршэлнэ.

Улаан-Үдэ хотын һурэлсалай зургаануудта Лаосой, Вьетнамай, Ливанай, Сириин, Гвинея болон Гвинея-Бисаугай түлөөлэгшэд һурана. Тэдэнэр манай комсомолшуудай эмхидхэһэн һаналаа нэгэдэлгын митингнүүдтэ, концертнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Мүнөө тэмдэглэхээ байгаа залуушуулай үдэртэ зорюулагдаһан субботнигто тэдэнэршье гарапсаха.

— Оронойнгоо социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха гэһэн зорилго КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэрээр баталагдаба. Тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлхын түлэ республикымнай залуушуул дүтын, холын ямар хараа түсэбүүдтэйб!

— Ампрелиин 25-да ВЛКСМ-эй обкомой пленум боложо, партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар комсомолой организацинуудай зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Нэн түрүүн съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалжа, залуушуулай урда табигдаһан зорилгонуудые хүн бүхэндэ хүргэхэ шухала. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, алмалта, арьбалалта хэхэ нөөсэ арга боломжонуудые оложо, табан жэлэй түсэбүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ горитой хубита оруулха ёһотойбди. Съездын шиидхэбэринүүдһээ үндэһэлэн, республикынгаа социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха асуудалнуудые бэелүүлгэдэ комсомолшууд болон залуушуулай, комсомолой организаци бүхэнэй өөрынь һуури олохо хэрэг түрүүшын ээлжээнэй зорилго гэжэ ВЛКСМ-эй обком тоолоно.

Арбан хоёрдохи табан жэлэй габшагай барилганууд: Улаан-Үдын 2-дохи ТЭЦ-дэ, Гусиноозерскын ГРЭС-эй 2-дохи ээлжээнэй барилгада, Түгнын шулуун нүүрһэнэй уурхайда комсомолой отрядуудые эльгээхэ хэрэгтэй. Партиин XXVII съездын нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна комсомол-залуушуулай отряд Пензэ хотоһоо ерэжэ, Гусиноозерскын ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй барилгада сүм оробо. Тиихэдэ БАМ-ай Буряадай участогто һайн дураараа ошожо хүдэлхэ комсомол-залуушуулай отряд бүридүүлэгдэжэ байна.

— Съездын һүүлээр областной партийна организацинн хүдэлмэри шэнэдхэн хубилгагдажа байна гэжэ мэдэнэбди. КПСС-эй ЦК-гай һаяхан үнгэргэгдэһэн Пленум дээрэ нүхэр М. С. Горбачев элидхэл хэхэдээ, партийна зарим организацинуудта, хүтэлбэрилгын аппарадуудта шэнэдхэн хубилалга үшөөл һулаар ябуулагдана, шэнэ уряанууд доро хуушан түхэлөөрөө хүдэлхэ ушарнууд үзэгдэнэ гэжэ онсо тэмдэглээ һэн. Андрей Леонидович, областной комсомолой организацида энэ хүдэлмэри хэр ябуулагданаб!

— Энэ шүүмжэлэл бидэндэ шье хабаатай. Оронойнгоо социально-экономическа хүгжэлтые түгэс хурдадхахын тулада, бидэ өөһэдынгөө хүдэлмэриие шэнэдхэн хубилгаха ёһотойбди. Мүнөө энэ шухала хүдэлмэридэ түрүүшын алхамууд хэгдэжэ байна. Абаһаар һайн жэшээ хэлэхын аргагүй. Хото городуудай, хүдөөгэй комсомолой организацинууд бултадаа энэ хүдэлмэри хэжэ эхилээ. Зүгөөр алдуу, дутуу дунданууд олон байна. Жэшээнь, Улаан-Үдэ хотын хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг предприятинууд. Оёдолой «Одон» гэжэ ательедэ комсомол-залуушуулай хоёр бригада бии. Тэдэнэй оёһон хубсаһан хүн зоной ехэ һайшаалда хүртэдэггүй. Оёһон хубсаһанайнгаа шанарые дээшэлүүлхэ тухай асуудал тэндэхи комсомолшуудай һанаа зобооногүйл хэш. Иимэрхүү жэшээнүүд бусадшье предприятинуудта олдохо. Комсомолшуудай эдэбхиие дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриие хүтэлбэрилгэдэ хабаадалсуулха, комсомолой комитедүүдэй тэрэнэй секретарьнарай хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулга мүнөө бидэнэй гол зорилго болонхой. Илангаяа ВЛКСМ-эй райкомуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн хубилгаха ёһотойбди, тэдэнэр хуушан янзаараа хүдэлһөөр. Тээмэндэнэй болоһон пленумүүд дээрэхи элидхэлнүүд өөһэдынгөө, өөрынгөө хүдэлмэриие сэхэ руунь шүүмжэлһэн байбашье, энэ гэжэ харуулхаар һайн мэдүүлэл, дурадхалнууд ороогүй. Тиимэһээ мүнөө хүдэлжэ байһан кадрнуудаа һургаха, хүмүүжүүлхэ, хэрэгтэй сагтань түһалха шухала. Нэгэ - хэдэн сагай үнгэрһэн хойно тобшолнолнуудынай бүри гүнзэгы удхатай болохо байха.

— Материальна баялиг үйлэдбэрилжэ байһан залуушуулай ажал хэрэгүүдтэ ямар шэнэ шэнжэ харагданаб!

— Шэнэ һайхан үүсхэлнүүд мүндэлнэ. «ЛенБАМстройч» ПМК-гай коллектив партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, социалис уялгануудаа дээшэлүүлээ. Агуу Октябриин 70 жэлэй ой хүрэтэр хоёр жэлэй түсэбые дүүргэхэ, харин табан жэлэйнгээ даабариие 4 жэл 6 һарын туршада бэелүүлхэ юм. Энэ табан жэлэй туршада бариг дажа ашаглалгада үгтэхэ байрын гэрнүүдые, вокзал болон бусад барилгануудые шефтээ абаха гэһэн үүсхэлтэйгээр нүүдэл колонныи комсомолшууд хандаһан байна.

Пионернүүдэй байшангай болон социально-соёлой бусад объектнүүдэй барилгада хүн бүхэн 4 үдэрэй туршада ажал хэхэ гэһэн үүсхэл оёдолой үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй гол предприятиин комсомолшуудай дунда мүндэлөө. Тэрэниие ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой бюро һайшаан дэмжэбэ. Үүсхэлыень городой комсомолой олохон эхин организацинууд халан абаа. Пионернүүдэй байшангай барилгада тэдэнэй гаража хүдэлхэ графигууд зохёогдоһон байна.

Хүдөө нютагуудта хабарай тарилгын халуун хаһа дүүрэбэ. Хурамхаанай районой Уланхаанай совхозой Даши Мантуев, Дэрэнэй совхозой Геннадий Бурцев гэгшэд һайнаар хүдэлжэ гараа. Бүхыдөө тус райондо комсомол-залуушуулай 51 экипаж эмхидхэгдэһэн байна. Хабарай тарилгые саг болзоортонь, һайн шанартайгаар үнгэргэхые республикынгаа залуу механизаторнуудта хандаһан Бэшүүрэй районой «Победа» колхозой Владимир Багуловай тракторно-таряан ажалай комсомол-залуушуулай бригада эрхим дүнгүүдые туйлаа. «Ургаса» гэжэ нэрлэгдэһэн социалис мүрысөөнэй түрүүшын шатын дүнгүүд согсологдожо байна.

— Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Байгал-Амарай түмэр замай Буряадай участогай залуушуулай хэрэгүүд тухай хэдэн үгөөр...

— Байгал-Амарай түмэр замаар үргэлжэ поезднуудай ябажа эхилээшье һаа, хэгдэхэ ажал үшөө ехэ. Түрүүшын бэрхэшээлые дабаһан залуушуул барилгын ээлжээтэ дабаае нэрэтэй түрэтэйгөөр дабаха байха гэжэ этигэнэбди. БАМ-ай поселогуудта ажаһуугшадай байдалые һайжаруулхын тула бариха, бариха, үшөө дахин бариха хэрэгтэй. Энэ хэрэгтэ комсомолшууд горитой хубитаяа оруулна. Нёдондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр үйлэдбэриин талаар Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ БАМ-ай шангай лауреадуудай нэрэ зэргэ бүлэг залуушуулда олгогдобо. Жэшээлхэдэ, штукатур-шэрдэгшэ Вера Белоусова, хабсаргагша Федор Ануфриев, комплексно бригадын бригадир Николай Горбан, жолоошон Булат Тулгабеков болон бусад үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

— Андрей Леонидович, бидэ хөөрэлдөөгөө эб найрамдал болон һаналаа нэгэдэлгэ тухай асуудалаар эхилээ һэмди. Хөөрэлдөөнэйнгөө түгэсхэлдэ ямар асуудалда гол анхаралаа табиха байнат!

— Ороной экономикын хүгжэлтые хурдадхаха хэрэгтэ залуушуулай зорилгонууд, комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн хубилгаха тухай нэмэжэ хөөрэхэдэ боломоор һэн. Зүгөөр нэн түрүүн эб найрамдалта байдалай түлөө тэмсэлээ бүри хурсадхаагүй һаамнай, уласхоорондын шахардуу байдал һуларха хэбэргүй байна. Гэхэтэй хамта эрхимээр ажаллажа, оронойнгоо экономико болон обороные бэхижүүлхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ бидэ амгалан байдалай, ажал, жаргалай түлөөбди гэжэ хэлэхэ байнаб.

Б. ДАМБАРИНЧИНОВ
хөөрэлдөө хэбэ.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ЗАЛУУ НАҺАНАЙ ОХИН СОО

...Үглөөнэй 11 час. Баруун хойноһоо аадарай үүлэн гаража, оршон тойрон бүрэгэршэг болошобо. Булагай һү һаалиин фермэ тээшэ хүнүүд яаралтайгаар алхалалдана. Тус фермын үүдэн дээрэ «Залуу һаалишадай бэлиг шадабариин районно конкурс» гэжэ уран гоёор бэшэгдэнхэй. Удангүй Сэлэнгын районой ажахынуудай залуу эрхим түлөөлэгшэд сугларжа, сагаан халаадуудые үмдэбэд. Стол дээрэ «Майга» гэжэ һүнэй оньһон аппарат табигдаба. Жюрин томоотой янзын, һанаата болоһон гэшүүд һууриаа эзэлнэ. Булагай һү һаалиин бэрхэ һаалишан Д. Д. Очировагай нэрэмжэтэ дамжуулгын кубогта (ВЛКСМ-эй горкомой байгуулһан) олон дахин хүртэһэн Александр Пурбуевтай конкурсын урдахана хөөрэлдэбэбди.

— Энэ һүнэй аппарат хэдэн минута соо задалжа, һоорэгэнь суглуулжа болохоб? — гэжэ асуухадамни:

— Минута хахад соо, үгышье һаа минута соо.

— Нёдондо жэл иимэ конкурсдо хабаадаа һэн гүт?

— Тэрэ конкурсдо гурбадахи һууриде гараа һэм. Харин мүнөөдэр илалта түйлахые оролдохоб.— гэбэ.

РАПО-гой кадрнуудай таһагые даагша Т. В. Аржанович, ВЛКСМ-эй горкомой эмхидхэлэй таһагые даагша А. Цоктоев, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой профкомой түрүүлэгшэ П. М. Маланов, зоотехник М. Д. Данзанов, Булагай һү һаалиин фермые даагша Т. Д. Дашинимаева болон бусад нүхэд тус конкурсын жюрин бүридэлдэ ороо.

Удангүй конкурсдо хабаадагшад жагсаалда зогсобо. ВЛКСМ-эй горкомой нэгэдэхи секретарь С. Балданова бултаниие халуунаар амаршалаад, залуу һаалишадта амжалта хүсэбэ.

Энэ конкурс гурбан шатаһаа бүридэнэ, нэн түрүүн хүдөө ажахыда, мүн мал ажалда зорюулагдаһан асуудалнуудта залуушуул харюусаа, хоёрдохидонь — һүнэй оньһон түхеэрэлгэ түргэн саг соо задалха, һоорэгэнь суглуулха гэжэ оролдоо. Харин гурбадахи шатада энэл оньһон түхеэрэлгээрээ үнеэ һааха, тиигэжэ һаалишан мэргэжэлээ ажал дээрээ харуулха зорилго хараалагдаа.

Нэгэдэхи номертой болоһон һаалишан Валерий Будаев (Тельманэй нэрэмжэтэ совхоз) «Ямар үүлтэрэй үнеэд танай фермэдэ биив?» гэһэн асуудалда харюусаха болобо. Нэгэ бага бодолгото болоод, удангүй тэрэ биледэйнгээ асуудалнуудта харюусажа эхилбэ.

— Арбадахи классаа дүүргээд, Вера Тудуповна эжытээ һү һаалиин фермэдэ хүдэлжэ байнаб. Ольга эгэшэмни баһал һаалишанаар хүдэлдэг,— гэжэ энэ конкурсдо хабаадагша эгээл залуу В. Будаев хөөроо.

Энэ конкурс залуу һаалишанай түрүүшын шалгалта, туршалга болоо. Түрүү һуури тэрэ эзэлээгүйшье һаа, өөрынгөө хүсэ шадалые туршаа, эрдэм мэдэсээ шалгаа бшуу.

Минутын хүгасаа соо булагайхид — Александр Пурбуев, Геннадий Малков, мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түлөөлэгшэ Зинаида Евтюгина гэгшэд һүнэй «Майга» аппарадые задалаад, суглуулаадхибад.

Гурбадахи шатадаа хүрэжэ, энэл оньһон түхеэрэлгээрээ залуушуулай үнеэ һааһанайнь һүүлдэ тус фермые даагша, жюрин гэшүүн Т. Д. Дашинимаева залуу һаалишадтай дүй дүршэлтэеэ хубаалдана, заабари, зүбшэл хэлэнэ:

— Яатараа яаранабта? Харана гүт, хэды шэнээн һүн үлөөд байнаб. Эгээл һайн шанартай һүниинь үлөөд байна бшуу.

Булагай һү һаалиин фермын түрүү һаалишан А. Е. Бадмацыренова болон бусад нүхэд өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые халуунаар дэмжэнэ, яруулна. Залуу наһанай омог сэдьхэлые дэмжэһэн шэнги үүлэнүүдэй забһараар наран гаража, үдэһөө хойшо халуунаар шаража эхилбэ. Оршон тойрон баяр ёһололой һайндэрэй шэнжэтэй болобо. Мүрысөөнэй охиндо абтаһан залуу һаалишадай шэг шарайда эсэһэн тэмдэг үзэгдэнэгүй. Үдын хоолой һүүлдэ конкурсын дүнгүүдые согсолхо үедэ конкурсдо хабаадагшадта концерт наада харуулба. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түлөөлэгшэд Артем Егоров, Цыпилма Цырендондокова гэгшэд гоёор дуулажа, халуун альга ташалгаар угтагдаа. 9-дэхи классай һурагша Артем зунай амаралтын үдэрнүүдтэ сугтаа һурадаг Солбон нүхэртээ хамта һаалишанаар ажалланад. Тэдэндэ 24 үнеэн даалгагданхай. Артемой аханар — Аркадий, Артур бүхэсоюзна конкурсдо хэдэн дахин хабаадаһан бэрхэ һаалишад юм.

— Түрүү һууриде гараһандаа, тон баяртайб. Манай Ташарай һү һаалиин фермэдэ түрүү һаалишад Гомбоева, Найданова, Лобышева гэгшэд жэшээтэ ажалаараа бидэниие — залуушуулые хододоо зориг-жуулжа байдаг. Би 9 жэлдэ һаалишанаар хүдэлнэб. Зунай бэлшээриин хаһада үнеэн бүриһөө 1300 килограмм һү һааха гэһэн түсэбтэйб, — гэжэ конкурсдо илаһан Зинаида Евтюгина хөөрэбэ.

Хэлэһэн үгэдөө залуу һаалишан хүрэхэ бээз гэжэ найданабди. Зарим хабаадагшад мал ажахыда зорюулагдаһан асуудалнуудта харюусахадаа, һула бэлэдхэлтэй байгаа. Тиимэһээ зоовэтмэргэжэлэй һуралсалда саашадаа анхарал ехээр хандуулха шухала гэжэ жюрин түрүүлэгшэ онсолон тэмдэглэбэ. Тиихэдэ «Бестужевский» совхозой түлөөлэгшэдэй конкурсдо оройтожо ерэһэниинь халагламаар. Бэшэ талаараа энэ конкурс яһала һайнаар үнгэрөө. Тиимэһээ залуу һаалишадай зүрхэ сэдьхэлдэ хадуугдаа, мэргэжэлээ дээшэлүүлгэдэнь горитой нүлөө тус конкурс үзүүлһэн байха гэжэ этигэнэбди.

Залуу һаалишадай конкурсын дүнгүүдтэй жюрин түрүүлэгшэ П. М. Маланов танилсуулба. Нэгэдэхи һууриде Александр Пурбуев, Зинаида Евтюгина гэгшэд гаража, ВЛКСМ-эй горкомой Хүндэлэлэй грамотада, мүн тусхай шанда хүртэбэ. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта Надежда Найданова (Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз), Цыпилма Цырендондокова (XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз) гэгшэд гараба. Харин командануд хоорондын мүрысөөндэ Ленинэй нэрэмжэтэ, удаадахидань — XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай, тиихэдэ гурбадахи һууриде Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой һаалишад гаража, мүн лэ шагнагдаа.

Б. ДАРИЕВА.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Кировэй нэрэмжэтэ совхозой һаалишан Тамара Очирова конкурсын үедэ. 2. Конкурсдо түрүү һуури эзэлһэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан Александр Пурбуев.

О. МАРИЕВАЙ фото.

ХҮН БҮХЭНДЭ ОЙЛГОСОТОЙГО[ОР]

Хуушанай гуримаар хүдэлхэ сагнай бусалтагүйгөөр ошожо байна, хурдадхалга, шэнэдхэн хубилгалга гээшэмнай хүн бүхэнэй үдэр бүриин ажал хэрэгүүдтэ сэхэ хабаатай, зайлуулашагүй гэжэ партиин ЦК-гай байгша оной июниин Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой элидхэлые уншаад байхадаа, һайн ойлгохоор.

Партиин XXVII съездһээ хойшо орон доторнай ямар хубилалтанууд боложо байнаб, урагшаа бүри түргэнөөр дабшаха, эрид ехэ хубилалтануудые туйлаха хэрэгтэ юун һаад тойбо хэнэб, ямар бэрхэшээлнүүд ушарнаб, саашадаа яажа хүдэлхэ ёһотойбибди гэжэ М. С. Горбачев хүн бүхэндэ ойлгосотойгоор, айхабтар гүнзэгы удхатайгаар хэлээ.

Элидхэл соо агропромышленна комплексын хүгжэлтэ, саашанхи зорилгонууд тухай онсо сэхээр хэлэгдээшьегүй һаа, хүдөөгэй ажалшадай түрүүшын ээлжээндэ хэхэ, бүтээхэ юумэнүүд тухай тодоор заагдаа. Жэшээнь, ургамалай продукци, илангаяа сооһо таряанай болон малай тэжээлэй ургамалнуудай нэгэ жэгдэ найдамтай һайн ургаса абадаг болохо асуудал үшөө дахин хурсаар табигдаа.

Тиимэһээ энэнь таряан ажалда хүдэлдэг хүнүүдтэ ёһотойл дайшалхы программа болоно. Үнэхөөрөө бидэндэ энээнһээ ондоо шухала, харюусалгатай зорилго үгы. Түрүүшын ээлжээндэ эршэмтэй шэнэ технологи, ашагтай онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, газарай гектар бүриһөө ургаса абахын түлөө оролдохобди.

Энэ талаар манай колхоздо түрүүшын муу бэшэ алхам хэгдээ гэжэ тэмдэглэхээр. Хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэри урда урдынхиһаа эмхитэйгээр, һайншье шанартайгаар үнгэргэгдөө. Манай түрүү механизаторнууд С. Лубсанов, А. Сагдеев, А. Бадае[в] бусад имагтал бүхы [...] бээ эрхим шанартайг[аар] тээхэ гэһэн хүдэлөө [...]лоо юм. Тиигэжэ 20[...] гектар таряанай ехэ[...]бинь эршэмтэй техн[ологиин] заабариин ёһоор т[...] мүнөө тэрэнэй ургасын[...] һоо харууһалха хүдэлм[эри] дэжэ байна. Силосэй [...] нууд һайса үтэгжүүл[...] тиниг нойто элбэгтэй [...] таригдаа. Тэрэшэлэн [...] болон хартаабха т[...] астраханска онол арга[...] шынхээ хэрэглээбди. У[...]дынхида орходоо, бүх[...] паараа эртэ хахалааб[...]

Эдэ бүгэдэ һайн ург[аса абаха] ха арга олгохо аабза г[...] данабди. Үндэр ургаса[...] түлөө үдэр бүри ор[олдо]бди, саашадаашье ор[олдо]бди.

Б-М. БАЛДА[...]
Зэдын ра[йон]
«Коммунизм» кол[хозой]
ахамад агр[оном].

· ТАСС · АПН · ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЮУН БОЛОНОБ · ПРЕСС-БЮРО ·

...НДАМНАЙ: ...ын пар- ...алдаанай ...эй кора- ...ажал хэ- ... гүрэнэй ...эгшэдэй ...дүнгүүд ...онин

ПРОГРАММА- ...зуун жэлдэ» ...какадууд Вар- ... ехэшье, ба- ...городуудта ...гдана. Поль- ...үдэлмэришэ- ...июниин 29-дэ ...Х съездэдэ ...нэ. Энэ хадаа ...далда асеери ...й үйлэ хэрэг Коммунист- ...н IX онсо ...а съездһээ набшэ хүнүүд М. С. Горбачевой хэһэн элидхэлтэй, совет коммунистнуудай хуралдаанай шиидхэбэринүүдтэй танилсаһан байгаа. Эдэ бүгэдэ айхабтар өрөө нарин асуудалнуудые шиидхэлгэдэ үнэн сэхэзэр, шуумжэлхы ёһоор хандалгын ёһотойл гэршэ жэшээ болоно. Ажалай журамай ба ашаг үрын түлөө тэмсэлэй сүртал һургаалнууд хүдэлмэришэдтэ ехэтэ һайшаагдаа.

«Манайда ямар ехэ хүгжэлтэ дэбжэлтын түйлагдаһые эрдэм-техникын холбоо барилгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ Польшо гол анхарлаа ... байна гэжэ ПОРП-эй ЦК-гай секретарь Г. Беднарский хэлэбэ. Хамтын предприятинуудые байгуулгада, хилэ шадарай областьнууд болон хүршэ городуудай хоорондохи харилсаае үргэнөөр хүгжөөлгэдэ, хүдэлмэришэнэй бригадануудай, эрдэмтэд болон соёлой ажал ябуулагшадай делегацинуудай харилсан ажаллалгада онсо анхарал хандуулагдана.

рилис политикада эсэргүү тэмсэлээ һулеруулхагүйень урягһан байгаа.

«КПСС-эй XXVII съезд дээрэ нүхэр М. С. Горбачев уласхоорондын аюулгүй байдалда үндэһэлэгэ еэрдүйн оршон байдалые зураглан харуулһан байна,— гэжэ В. Ярузельский Варшавын партконференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ. — Энэ зуун жэлэй эсэс болотор ядерна буу зэбсэг гүйсэд дүүрэнээр хуряаха гэшэ нимэ ябуулгын гол зорилго болоно. Бусад социалис оронуудтай хамта Польшо совет үүсхэлнүүдые эдэбхитэйгээр дэмжэнэ, эдэ бүгэдэ арадуудай аюулгүй байдал хангаха байна гэжэ тоолоно. Тэдэ манай ажабайдалай аша туһада бүрин харюусана». Хүдэлмэришэн ангиин манлай, бүхы поляк арадай түрүү хүсэн болохо ПОРП найруулан тодорхойлһон Программа соогоо эдэ зорилгонуудые табина.

ПОРП-ын X съезд мүнөөдэр нээгдэхэнь

...ЛДААНАЙ УРДА ТЭЭ

...табан жэлэй ...лхо, 70-дахи ...гта, 80-дахи социализмда ...дэй харата ...амжалан, то- ...хүндэ ... ...ай политическэ ...ска бэрхэ- ...гаталан да- ...жэлхэ уялга- ...

съездын урда тээхи хөөрэлдөөн элирхэйлэн гэршэлбэ.— гэжэ ПОРП-ын ЦК-гай Генеральна секретарь В. Ярузельский Варшавын партийна конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ һэн. — Гэхэтэй хамта тэрэ һула муу газарыень, дутуу дундануудыень харуулһан байна».

Үнэхөөрөөшье, экономическа доройтон уналгын хойшолонгуудые усадхан зайсуулгада, социалис байгуулалтын замаар урагшаа амжалтатайгаар дабшалгада арадай Польшын түйлаһан амжалтанууд элеэр харагдана.. 1983—1985 онуудта экономико һэргээлгын гурбан жэлэй национальна түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Энэ үе соо национальна доходой ургалта 14 шахуу процент болобо. Промышленна продукци үйлэдбэрилгэ 16-һаа дээшэ процентээр нэмэһэн байна. Хүдөө ажахы амжалтатайгаар хүгжөөгдэбэ. Мяханай продуктнуудһаа бэшэ, эдеэ хоолой бүхы шахуу зүйлнүүдтэ «карточканууд» болюулагдаа. Һүүлэй арбан жэлэй хугасаа соо түрүүлэн капиталис оронуудтай худалдаа наймаанай эрьесэдэ газаашань гаргалгаһаа ороһон мүнгэ зөөри гадаадаһаа худалдажа абаһан хэмжээнһээ үлүү ехэ болоһон байна.

Экономическа харилсан туһаламсалгын Соведэй оршондо Советскэ Союз болон бусад социалис оронуудтай Польшын харилсаае саашадань хүгжөөлгэ нимэ үрэ дүнгүүдые түйлалгада ехэ үүргэ дүүргэбэ. Мүнөө үедэ ПНР-эй худалдаа наймаанай эрьесэдэ социалис оронуудай хубита 57 процентһээ дээшэ болоно. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудтай, нэн түрүүн СССР-тэй экономическа,

XXI зуун жэлэй эхин болоторхи үедэ ПОРП-ын Программын проект соо хараалагдаһан экономико хүгжөөлгын, арад зоной һуудал байдалые һайжаруулгын удаан болзорой зорилгонууд айхабтар ехэшье һаа, бэелүүлэгдэмээр байна. Энэ зуун жэлэй һүүл болотор ороной национальна доход 75 процентээр, хүн бүхэнэй хэрэгсэдэ эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые хэрэглээлгын хэмжээн 50 процентээр ургаха ёһотой. Энэ үе соо 4 миллион квартира барихаар, элүүрые хамгаалгые, гэгээрэлые, социальна талаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр ороной өөрыгөө хангалгые нилээд һайжаруулхаар түсэблэгдэнэ. Эдэ бүхы зорилгонууд хүндэ хүшэршье һаа, бэелүүлэгдэмэ байна гэжэ съездын урда тээхи хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагшадай олонхид мэдүүлээ. Энээнэй тула бүхы хүнүүдэй хүсэлэл оролдолгонуудые, хүсэ шадалые элсүүлхэ, жаяг журамые, ажалдаа социалис ёһоор хандахын түлөө саг үргэлжэ тэмсэхэ шухала.

Экономикоёо амжалтатайгаар хүгжөөхын, үргэн ниитэ арад зоной һуудал байдалые улам һайжаруулхын тула нэн түрүүн газар дэлхэй дээрэ амгалан байдал хангаха, Европодо аюулгүй байдал тогтоохо шухала гэжэ дэлхэйн һүүлэй хоёр дайнда ехэ гарза хохидолдо ороһон, гасалан зоболондо дайрагдаһан Польшын хүн зон һайн ойлгоно. Эгээл тиимэһээ ээлжээтэ съездэдэ бэлэдхэлэй үедэ болоһон суглаанууд, конференцинүүд дээрэ, хөөрэлдөөнүүдтэ эб найрамдалай түлөө, хёмороо зүришэлдөө үүдхэхэ, хэшалта харшалалта хэхэ гэһэн импе-

Үнгэрһэн табан жэлэй хугасаа соо Польшын коммунистнуудай парти ехэ шалгалтануудые бэрижа, өрөө хүшэр зам гаталһан байна. Гэбэшье эдэ бүхы туршалга шалгалтанууд хүдэлмэришэн ангитаяа бүхы ажалшадтай холбоо барисаагаа бэхижүүлхэдэ туһалһан ёһотой коммунистнуудай зоригыень мохоожо шадаагүй. Ангиин тэмсэлдэ хатуужаһан коммунистнууд партиин гол хүсэн болоһон байгаа. Имагтал ПОРП-ые бэхижүүлгэдэ, тэрэнэй зэргэнүүдэй тоое һэргээлгэдэ, социалис байгуулалтада тэрэнэй хүтэлбэрилхы үүргэ дээшэлүүлгэдэ тэдэ шухала үүргэ дүүргэһэн байгаа. Мүнөө имагтал эгээл эрхимүүд партида абтана. Тэдэнэй олонхинь залуу хүдэлмэришэд ба таряашад болоно.

...Воеводско партийна конференцинүүд дээрэ һунгагдаһан съездын делегадууд промышленна предприятинуудта, госхозуудта, кооперативуудта үнгэргэгдэһэн уулзалгануудта хабаадаһан байха юм. ПОРП-ын X съездын шиидхэбэринүүд соо бэелүүлэгдэхэ ёһотой олон тоото дурадхалнууд, ажаглалтанууд ажалша коллективуудтэ болоһон уулзалганууд дээрэ оруулагдаба.

Валентин ВОЛКОВ,
ТАСС-ай корр.

Варшава.

...ЦК-гай ...УУД

УЛААН-БААТАР. Июлиин 11-дэ тэмдэглэхээ байһан Монголой Арадай революциин 65 жэлэй ойдо зорюулагдаһан МНРП-гэй ЦК-гай Уряануудые «Үнэн» газетэ толилбо. Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ, наймадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхыень ороной коммунистнуудта, бүхы ажалшадта хандаһан хандалга энэ документ соо бии.

АЛХАМ ГЭДЭРГЭЭ

...хүгжэн- ...оронуудай ...арбан хо- ...кодо бо- ...пын эко- ...ай түлөө- ...байлсаа. хүгжэнги ...жэл бү- ...ублөөнүү- ...о эхитэй. Париж ...имэ уул- ...юм. Мүн- ...уналгатай ...э хабаа- ...ономикын ...ые хэн- ...химическа ...рэдэ зүб- ...рэ гэһэн- ...алганууд ...хүтэлбэ- ...еска зүб- ...одог юм. ...кэ шэн- ...йн поли- ...асуудал- ...полити- ...хохые тэ- ...оролдо- ...эй зүб- ...эдэ эли- ...

дые 2000 он болотор усадхаха гэһэн совет бүтэмжэтэй программа тухай уулзалгада хабаадагшад мэдэнэ. XXVII съездэ КПСС-эй ЦК-гай хэһэн Политическэ элидхэл соо найруулагдаһан, гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые үнэхөөрөө хангаха бүгэдэ ниитын гурим байгуулгада шэглүүлэгдэһэн совет үүсхэлнүүд тухай тэдэнэр баһал мэдэхэ. Ядерна тэһэрэлгэнүүдые тусхай болзороор болюулха гэһэн Советскэ Союзай шиидхэбэри тухай, мүн СССР-эй жэшээе дагангүй, США-гай ядерна туршалгануудаа бүри эдэбхитэйгээр үргэлжэлүүлһэн тухай, тэдэниие хорихо асуудалаар совет-американ хүтэлбэрилэгшэдэй хөөрэлдөө үнгэргэхэ талаар Советскэ Союзай дурадхалнуудые хүлеэжэ абаагүй гээд тэдэнэр баһал мэдэхэ. Мэдэжэ байгаашье һаа, Вашингтондо һаймһаржа, тэдэнэй дуулаһай байна бшуу.

Хүгжэжэ байгаа оронуудай баруунай оронуудта нэгэ триллион доллар үри шэритэй байхадань, тэдэниие усадхаха арга замууд тухай нэгэшье үгэ тэндэ хэлэгдээгүй. Сэрэгэй гаргашануудые хорооожо, үлүү гарапан мүнгэ зөөрие хүгжэжэ байгаа оронуудта экономическа туһаламжа болгон үгэхэ тухай СССР-эй дурадхал огто дурдагданагүй. Дэлхэй дээрэ шэнэ экономическа гурим тогтоохо, хүгжэжэ байгаа оронуудай экономическа аюулгүй байдалые найдамтайгаар хангаха бодолые зүблөөндэ хабаадагшад хүлеэжэ абаагүй.

«Уласхоорондын терроризмын талаар мэдүүлгэ» баһал хуушанайхяар найруулагдаа. «Уласхоорондын терроризмые эмхидхэлгэдэ ба дэмжэлгэдэ хабаатай» оронууд тухай тэндэнь хэлэгдэнэ. США-гай үүдхэһэн гүрэнэй терроризмын политикаһаа хохидоһон Ливи тус мэдүүлгэ соо нэрлэгдэнхэй.

Р. Рейганэй баалалтаар энэ мэдүүлгэ баталан абтаһан байна. Ливидэ харша зээрхэг түримхэй ябуулга хэхынь тулада Англидахи американ сэрэгэй баазануудые хэрэглэхые зүбшөөһэн М. Тэтчер президентые эдэбхитэйгээр дэмжээ.

«Экономическа декларации» баталан абаад, долоон капиталис ороной хүтэлбэрилэгшэд гурбан үдэрэй зүблөөе түгэсхэлэн байна.

Иимэ зүблөөн жэл бүри үнгэргэгдэдэг заншалтайшье һаа, уласхоорондын байдалда юрын үйлэ хэрэг бэшэ юм. Гэрээндэ хабаадаадаг оронуудай политическэ болон экономическа нэрэ хүндые, нүлөөе хараада абаа һаа, хүн түрэлтэнэй үмэнэ табигдаһан шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ тэрэ өөрынгөө ехэхэн хубитые оруулжа шадахаар гэжэ хэлэжэ болохо. Шадаха аад лэ, зүгөөр тиигээгүй. Уулзалгада хабаадагшад мүнөөнэй хэрэг байдалые байһан соонь сэгнэжэ, мүнөөнэй шиидхэгдээгүй асуудалнуудта шэнээр хандажа шадаагүй. Энээнэй эсэстэ зүблөөн дэлхэйн политикын гол шухала асуудалнуудта харюу үгэхэһөө байха, гэдэргээ нэгэ алхам хэһэн байна. Вашингтоной баалалтаар замбуулинай ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые яаралтайгаар бүтээхэ, уласхоорондын асуудалнуудые хүсөөр шиидхэхэ политика һайшаагдаа. Түрүү капиталис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөнэй эсэстэ уласхоорондын харилсаанууд һайжарха бээз гэжэ найдаһан дэлхэйн арадуудай этигэл буруу һүрэбэ.

Алексей ПАНТЕЛЕЕВ,
АПН-эй корр.

Токио.

ТОБШОХОНООР...

ЖЕНЕВЭ. Ядерна болон замбуулинай буу зэбсэгүүд тушаа совет-американ хөөрэлдөөнүүдэй ээлжээтэ, табадахи шата делегацинуудай пленарна заседаняар июниин 26-да дүүрэбэ. Хөөрэлдөөнүүд байгша оной сентябриин 18-һаа үргэлжэлүүлэгдэхэ.

ПРАГА. Гадаадын сэрэгүүдые Урда Корейһээ гаргахын, ороноо демократическа үндэһэ һуури дээрэ нэгэдүүлхын түлөө тэдэнэй тэмсэлээ Корейн ажалшадтай һаналаа нэгэдэлсээ, ошмжэлгээ бэхижүүлхыень Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци бүхы оронуудай ажалшадые, профсоюзуудые уряалба.

ХАНОЙ. СРВ-гэй Национальна суглаанай ээлжээтэ сесси дээрэ ороной арадай ахаахые хүгжөөлгын асуудалнууд, гүрэнэй бюджет тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэ.

МАНИЛА. Индонези, Малайзи, Сингапур, Таиланд, Филиппинэ болон Брунейн бүридэлдэнь ородог Зүүн-Урда Азиин гүрэнүүдэй нэгэдэлэй (АСЕАН) гэшүүн-оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй конференци эндэ дүүрэбэ.

Ханинарайманай ажал хэрэгүүд

ЧХОНДЖИНАЙ ВЕРФЬНҮҮДТЭ

Эдэ СУДНАНУУДАЙ мачтануудта дабһатай уһа сэсэргэһэн һалхин эшхэрнэ. Гэбэшье мүнөө дээрээ тэдэнэр хүсэтэ крануудаар хүреэлэгдэжэ, аалин намдуугаар эрьедэ зогсоно.

Корейн Арадай-Демократическа Республикын зүүн-хойто хубидахи индустриальна ба портын томо ехэ хото болохо Чхонджинай корабельнүүд универсальна болон ашаанай судналуудые, траулернуудые, рефрижераторнуудые, тамаржа ябадаг загаһанай заводуудые, мүн букснруудые, бусад бага хэмжээнэй флодые бүтээдэг байна. Тэдэ эндэ, суднануудые бүтээдэг томо ехэ корпуснуудай хажуудахи энэ багахан байшан соо мүндэлдэг юм гэжэ Чхонджинай судна бүтээлгын заводой ахамад инженер Пан До Чен намда хөөрэбэ.

Байшан соо сагаан халаадтай хүнүүд хүдэлнэ. Орёомол перфолентнүүд шэл үүдэтэй шкафууд соо табигданхай. Тэгэн дундань — юрэ бусын түхэл шэнжэтэй стол. Хараалагдаһан түхэл шэнжэтэй зурагууд эндэ бүтээгдэдэг байна. Судныи корпусуудые бүтээхэ металл эсхэлгын чертежнууд эндэ бэлдэгдэдэг. Урдандаа энэ хүдэлмэриие гараараа бэелүүлдэг байгаа. Мүнөө инженернүүд программа зохёожо, тэрэниие электронно-тоолон тодорхойлолгын машинада табидаг юм. Удаань энээнэй ашаар лэ шухала хэмжээнэй «эсхэлгэ» хэгдэдэг байна.

Программына жолоодолготой тусхай станогой табигдаһан цех руу оробобди. Имагтал энэ шэнэ зүйлые нэбтэрүүлһэнэй ашаар судна бүтээлгын түрүүшын ээлжээнэй шатын болзорые нилээд хороожо, табиад инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэ болон юрын хүдэлмэришэниие сүлөөлхэ, металл алмаха арга олгоһон байгаа гэжэ Пан До Чен хэлэнэ.

Зүгөөр Чхонджинай корабельнүүд түйлаһан амжалтаараа сэдьхэлээ ханабагүй. Һаяхан тэдэнэр металл отолхо шэнэ арга үйлэдбэрилгэдэ нэбтэрүүлээ. Плазмын ашаар. Энээнэй ашаар ажал хэрэг хурдадхагдаһан, продукциин шанар дээшэлүүлэгдэһэн байна. Суднануудай корпус хабсаргалгын түрүү технологи нэбтэрүүлгэ, автомат гагналга суднануудые барилгын болзорые хороолгын үнөө нэгэ шухала арга нүхэсэл болоһон байна.

Судна бүтээлгын заводой коллектив Советскэ Союзда эльгээгдэхэ захилнуудые ехэ урма баяртайгаар бэелүүлдэг юм, — гэжэ Пан До Чен хөөрэнэ. — Үнгэрһэн жэлдэ бидэ Алас-Дурна зүгэй морягуудта 25 баржа бүтээжэ, эльгээгээ нэмди. Энэ жэлдэ 40 нимэ судна Советскэ Союзда эльгээгдэхэ юм.

Энэ завод хадаа КНДР-эй ори ганса нимэ предприяти бэшэ. 1950—1953 онуудта болоһон корейн дайнай үедэ ороной хойто хубидахи судна бүтээлгын баазые американ ээрхэг түримхэйшүүл түйсэд һандаргаһан байгаа. Энэ дайнай һүүлээр багахан саг соо Нампхо, Вонсимпхо нютагуудта верфьнүүд байгуулагдаа һэн. Чхонджинда адли, эндэшье загаһа барилгын, ашаанай ба пассажирска суднанууд, рефрижераторнууд, тамаржа ябадаг кранууд, бусад тусхай суднанууд баригдана. Советскэ Союзай дамжуулан үгэһэн техническэ документациин үндэһөөр эдэ бүгэдэ бүтээгдэдэг байна. 1980 ондо уһа руу табигдаһан суднануудай хэмжээн 70 онойхиһоо 5 дахин ургаһан байгаа.

Мүнөө КНДР-эй тусхай суднануудые дэлхэйн хэдэн арбан ороной портнуудта хаража болоно. Үнгэрэгшэ түсэбтэ долоон жэлэй үедэ республикын худалдаа наймаанай флот ашаа зөөлгөөэ 5 дахин үргэдхөө.

Судна бүтээлгын, далай соогуур суднаар тамаралгын харилсаа холбоон хоёр ороной хоорондохи элдэб янзын холбоо барисаанай шухала хубинь болоно.

Александр ЖЕБИН,
ТАСС-ай корр.

Пхеньян.

ЯПОНОЙ эб найрамдалай тала баригшадай заншалта аяншалганууд ядерна буу зэбсэгүүдые зайсуулан сарахын түлөө ороной хүдэлөөндэ асари ехэ үйлэ хэрэг болоно. Тэрэнэй үедэ ядерна буу зэбсэгүүдые усэдхан зайсуулха уряатан, дайн дажарта эсэргүү эмхинүүдэй шухала документдэ — «Хиросимын болон Нагасакиин уряада» гар табилга суглуулагдаха байна. Мүнөө үедэ 19 миллионһоо дээшэ хүн тэрээндэ гараа табяа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Токиоһоо эхи абаһан аяншалгада хабаадагшад.
Джапан пресс — ТАСС-ай фото.

САМАНТЫН ДУРАСХААЛДА

НЬЮ ЙОРК. Американ һурагша Саманта Смидэй ажаһуудаг байһан Мэн штадай Манчестер хотын эб найрамдалай түлөөлэгшэд һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлтэйгээр Советскэ Союз ошохоёо мордобо. Самантатай суг һурадаг байһан бүлэг һурагшад, тэрэнэй эхэ Джейн Смит делегациин бүридэлдэ ороно. Саманта Смидэй фонд гэжэ американ ниитын эмхитэй хамта СССР-эй Залуушуулай эмхинүүдэй комитет энэ аяншалгые эмхидхээ. Советскэ Союз соогуур хэгдэхэ эб найрамдалай ба хани барисаанай аяншалга Самантын дурасхаалда зорюулагдана.

ГОЛ ЭРХЭ НҮХЭСЭЛ

— Уласхоорондын терроризмдо Ливиин «хабаатай» байһан тухай ямаршье гэршэ мэдээнүүд Холбоото Штадуудташье, Баруун Европодохи тэрэнэй союзнигуудташье байгаагүй юм гэжэ АПН-эй корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө, ЛИВИИН ЮРИСТНҮҮДЭЙ НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ МУХАММАД Абдессалам Халифа мэдүүлһэн байна.— Ливиэ харша зээрхэг түримхэй ябуулгаяа дэлхэйн олониитын урда сагааруулхые Вашингтоной хэды оролдооошье һаа, тиигэжэ шадахагүй байха.

Ливиин амгалан тайбан хото городууд дээгүүр зэрлиг мүүхайгаар бомбонуудые хаяхадаа, уласхоорондын эрхын зээлээй юрын гуримуудые, бэсэ даанхай гүрэнүүдэй хоорондо ямар нэгэн арсалдаанай байгаашье һаань, нэгэ гүрэнэй нүгөөдэ гүрэндэ харшаар сэрэгэй хүсэ хэрэглэхые хориһон ООН-ой Уставые Холбоото Штадууд бүдүүлигээр эбдэһэн болоно гэжэ М. А. Халифа онсолон тэмдэглэбэ. Имагтал политическэ хөөрэлдөө хэжэ, арсалдаатай бүхы асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ бидэ этигэнэбди.

— Элдэб оронуудай юристнүүдһээ олон тоото телеграммануудые нэгэдэлдэмнай орожо байдаг,— гэжэ М. А. Халифа хэлэнэ. Вашингтоной харата, муухай ябуулгануудые буруушаажа байһанаа тэдэнэр элирхэйлэн мэдүүлнэ.— Бэшэг эльгээһэнэйнь түлөө совет юристнүүдтэ бидэ баһал талархалаа мэдүүлнэбди. Ливиин арадые гүйсэд дэмжэжэ, США-гай ябуулгануудые буруушаажа байһанаа тэдэнэр мэдүүлээ. Юристнүүд-демократуудай уласхоорондын нэгэдэл ба Африкын юристнүүдэй нэгэдэл мэтэ нэрэ хүндэтэй зургаануудай һанамжатай совет юристнүүдэй хараа бодол гүйсэд адли байна.

Дундада далайн оршондо ажаһуудаг бүхы арадууд США-гай зургаадахи флодой тэндэ саг үргэлжэ байлгагдаһан ушараар ехэтэ һанаагаа зободог болонхой,— гэжэ М. А. Халифа онсолон заана. Американ эрьенүүдһээ мянгаад милиин газарта США дура зоргоороо ашаладаг. Кораблинуудынь Баруун Европын оронуудай портнуудта орожо байдаг, сэрэгэй баазануудтай, далайда һуралсал үнгэргэдэг, бэсэ даанхай гүрэнүүдтэ харша зээрхэг түримхэй ябуулгануудые үүсхэдэг байна. Жэшээнь, хэдэн жэлэй саада тэе Ливанда харша, харин мүнөө Ливидэ харша ябуулгануудые үүсхээ. Дундада далайда американ зургаадахи флодой байхадань, эндэхи политическэ болон сэрэгэй байдалые туни түбиэн бэшэ болгоно, гүрэнүүдэй хоорондохи худалдаа наймаанда ба пассажирнуудые зөөлгэдэ горитой һаалта болоно. Тэрээнһээ гадна, американхидэй өөһэдынь хэлэһэнэй ёһоор, США-гай самолёдууд үдэртэ һорилгын хэдэн зуугаад ниидэлгэ хэдэг, агаарай харилсаа холбоое бэрхэшээлдэ оруулдаг, амгалан авиалайнернуудай хэдэн мянган пассажирнуудай ами наһые аюулда оруулдаг юм. Жэшээнь, гансал долоон хоног соо «Корал Си» ба «Америка» гэһэн американ авианосецуудһаа А-6 болон А-7 гэһэн дайшалхы самолёдууд Ливиин, Болгариин ба Югославиин авиакомпанинуудай хүнүүдые зөөдэг авиалайнернуудта гурба дахин аюултайгаар дүтэлһэн байна,— гээд М. А. Халифа хэлэнэ.

Дундада далайһаа агуухэ хоер гүрэнэй сэрэгэй флодуудые гаргаха тухай Советскэ Союзай шухала дурадхалнуудые Ливидэ, мүн эндэхи бүхы орон нютагуудта сэгнэхэ ёһорнь сэгнэнэ. Совет хүтэлбэрилэгшэ Михаил Горбачевой найруулһан энэ үүсхэлые Ливиин революциие ударидагша М. Каддафи гүйсэд дэмжээ.

Европын урда хубида ба Африкын хойто хубида ажаһуудаг арадууд эртэ урданһаа хойшо хоорондоо политическэ, экономическа, соёлой болон бусад холбоо барисаатай ажаһуудаг байһан.

Эдвард АСЛАНЬЯН,
Евгений МИКИТЕНКО,
АПН-эй тусхай корр.

ЁҺО ГУРИМДА ХАРША

США-да шэнэ янзын химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые — бинарна һомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ зүбшөөлөө үгэхэ гэһэн Англиин правительствын шиидхэбэринь ёһо гуримда харша байна гэжэ Великобританиин социал-демократическа партиин ударидагша доктор Дэвид Оуэн тайлбарилба. Парламент дээрэ тэрэ үгэ хэлэхэдээ, НАТО-гай оронуудта американхидай дурадхаһан программые хэлсэнгүй буруушаажа, бинарна һомо хэрэгсэл үйлэдбэрилгые Англи буруушааха ёһотой гэһэн эрилтэ табиһан байгаа. Тэрэнэй хэлэһэнэй ёһоор, энэ шэнэ химическэ һомо хэрэгсэл горчичнa газһаа 100 дахин хүсэтэй юм ха. Зүгөөр тэрэ эндүүрһэн байшоо.

— Бинарна һомо хэрэгсэл гэшэ горчичнa газһаа мянга дахин хоротой юм,— гээд Лидскэ университедэй эрдэмтэ-химик Элистер Хэй батална. Хэдэхэн часай туршада олон миллион хүнүүдые алахын тулада тон бага хэмжээнэй иимэ хорон хэрэгтэй юм ха. Иимэ хороной хэрэглэгдэһэнэй һүүлээр түрүүшын 21 часай туршада 12 миллион граждан хүн зон хосороо һалаха гэжэ нёдондо жэлдэ Пентагоной хэһэн шэнжэлгын дүнгүүд харуулаа юм, — гээд доктор Хэй мэдээсэбэ. Хорото бодос хүнэй арһые нэбтэрэн, мүн ама, хамараарнь бэедэнь орожо, тараад, ехэ зобоожо аладаг. Хүн түрүүн юумэ харахаяа болидог, удаань ухаа мэдээгээ алдажа эхилдэг, 4—10 минутын үнгэрхэдэ, аминиинь бүтэжэ, наһа барадаг байна.

Дайн дажар сарахын түлөө тэмсэдэг врачнарай нэгэдэлэй үүсхэлээр зарлагдаһан конференциин боложо байһан Лондоной королевскэ медицинскэ бүлгэмдэ доктор Хэйтэй уулзаа һэмди. Түрүү эрдэмтэд-биологуудай, химигүүдэй, медигүүдэй хабаадаһан конференци дээрэ химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хэрэглэлгын аймшагтай хойшолонгуулд тухай хөөрэлдөөн болоһон байгаа.

Сассексын университедэй научна хүдэлмэрилэгшэ Перри Робинсон элидхэл хэхэдээ, химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүд гол түлэб граждан эрхэтэдтэ харшаар хэглүүлэгдэнхэй юм гэһэн тобшолол хэһэн байна. Олохон мэргэжэлтэдэй тооложо гаргаһанай ёһоор, дайлалдажа байһан сэрэгшэдһээ 20 дахин олон граждан хүн зон хорото бодосуудһаа хосорхо юм.

Химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хорихо тухай хөөрэлдөөнүүдтэ хайша хэрэгээр хандажа болохогүй гээд конференцидэ хабаадаһан хүнүүд барандаа хэлэнэ. Эб найрамдалай уласхоорондын жэлэй хэмжээ ябуулгануудта өөрынгөө тодорхой хубитые оруулхын, тэрээнһээ гадна бинарна һомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ талаар американхидай түсэбые хаража үзэхэ ёһотой НАТО-гай соведэй сессиндэ олониитын анхаралые хандуулхын тулада энэ конференциие үнгэргэнэ гэшэбди гэжэ Лондоной университедэй профессор Джон Хэмфри хэлээ һэн.

Эдэ түсэбүүдые буруушаан, эрид шууд тэмсэхэ шухала. Юуб гэбэл, иимэ шиидхэбэриин абтаад байхада, бусад оронуудта химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые улам ехээр үйлэдбэрилдэг болохо, мүн химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хорихо тухай хэлсээнүүдые бэрхэтэй болгохо байна бшуу.

СССР химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй талаар оло дахин булюу хүсэтэй, союзнигуудайнь газар дайда дээрэ тэдэнь тараан тодхогдонхой гэһэншүү һанаанһаа абтаһан тоо, баримтануудаар бинарна һомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилжэ эхилхэ, тэдэниие Европодо тараан тодхохо гэһэн аюултай түсэбүүдээ Пентагон сагааруулдаг байна.

— Бинарна һомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхые хүсэгшэдэй баримта бодолнууд болбол «Першинг-2» болон далита ракетэнүүдые Баруун Европодо тодхоһон сценаряар лэ үндэһэлэгдэнэ. Советскэ Союзай урид һануулга хэһэнэй ёһоор, иимэ ябуулгаһаань Баруун Европын оронуудай аюулгүй байдал һайжараа бэшэ. Мүнөө европынхидые үшөө бинарна һомо хэрэгсэлнүүдээр зэбсэглүүлхые оролдоно. Гэхэтэй хамта имагтал Женевэдэ хэлэгдэһэн совет дурадхал, мүн байгша оной январиин 15-най Мэдүүлгэ соо, мүн СЕПГ-гэй XI съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хорихо ба түргөөр усадхаха тухай М. С. Горбачевой найруулһан бодолнууд энэ асуудалые бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада шиидхэхэ бодомжотой зүб үндэһэ һуури боложо үгэнэ. Хиналтын асуудалнууд, тэрэ тоодо һуурин дээрэнь уласхоорондын шалгалта эмхидхэхэ асуудалнууд эли тодо болгогдоһон байгаа.

«Химическэ зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хорихо тухай хэлсээ баталхын тулада оронуудай политическэ дура зориг хэрэгтэй, Москва һүүлшынгээ дурадхалнуудые найруулхадаа, иимэ дура зоригоо гэршэлэн харуулба гэшэ. Харин Баруунай оронууд мүнөө дээрээ гансал үгөөрөө энээниие батална» гээд конференцидэ хабаадагшадай һанамжые Перри Робинсон богонёор, зүбөөр хэлээ гэжэ һананаб.

Бодото дээрээ тад ондоо юумэн болоно. «Бинарна һомо хэрэгсэл үйлэдбэрилхэ программа Женевэдэхи хөөрэлдөөнүүдые буруу һүргэхэ, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые һужэрөөхэ байха» гээд Британиин парламентын общинануудай палатада асуудал зүбшэн-хэлсэлгын үедэ оборонын министр Дэйвич хэлэһэн байха юм.

Лондон.

Виктор ОРЛИК,
АПН-эй тусхай корр.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

ҮГЛӨӨНЭЙ ҮҮР ХИРААНААР...

Ивалгын районой Оронгын совхоздо эндэхи hургуулиин 7—8 классуудай 21 хүбүүд, басагад, ажалай болон амаралтын «Рассвет» гэжэ нэрэтэй лагерьта үнгэрэгшэ майн 30-да 2035 хурьга даажа абаад, харууhалжа эхилhэн юм.

Үнэхөөрөөшье үглөөнэй үүр хираанаар бодожо, хурьгадаа бүлэг бүлэгөөрнь хубаарилан бэлшээриин шэмэтэ ногоондо гаргадаг. Тушаажа абахадань, хурьгадынь дунда зэргээр 18,3 килограмм шэгнүүртэй байгаа. hурагшад ээлжээгээр даажа абаhан малаа 110 үдэрэй туршада толгой бүриинь шэгнүүрые 11 килограммаар нэмээжэ, 29 килограмм шэгнүүртэйгээр совхоздоо тушааха юм. Эдэнь булта совхозтой баталhан хэлсээн доторнь бэшээтэй.

Оронгын hурагшад үшөө урда жэлнүүдтэ нарай хурьгадые адуулха дүршэлтэй болоhон юм. Нэгэндэ лагерьта хүдэлhэн хүбүүд, басагад тус тустаа 270 гаран түхэриг салин абаhан, эрхим бэрхээр хүдэлhэнэйнь түлөө совхоз тэдэниие, Дунда Азиин республикануудаар холын аяншалгада эльгээжэ, урмашуулhан юм.

— Мүнөө жэлдэ хурьга харууhалхаар 7-дохи «а» классай hурагшад томилогдонхой, тэдэнэй эхэ эсэгэнэрынь олонхидоо малшад, ушар тиимэhээ үхибүүд нарай мал харууhалха яhала дүршэлтэй, бэрхэнүүд, оролдосотой,— гэжэ hурагшадые хүтэлбэрилэгшэ hургуулиин багша Анатолий Даваевич Зодбоев хөөрэнэ.

— Эдир хурьгашад үглөөгүүр 5 часта малаа бэлшээридэ гаргадаг, шэмэтэй ногоондо, сэбэр уhата Оронго мүрэнэй эрьеэр хурьгадаа тараан бэлшээдэг. Шанга наранай гарахада, hүүдэртэ тиирүүлдэг, амаруулдаг, үдэшэниинь харанхы болотор бүмбэгэрхэн хурьгадынгаа тала дайдаяа бүрхөөн бэлшэдэг,— гэжэ хоёрдохи багша Ирина Кимовна Бимбаева ажал тухайгаа бидэндэ мэдээсэбэ.

— Бэлшээриhээ ерэhэн хурьгад хорёо соогоо витаминтай гурил, холимог тэжээл, сенаж эдидэг. Үбшэн, үлбэр хурьгад үсөөн, үдэр бүхэндэ толгой бүхэниинь 100 граммаар нэмэхэ зэргэтэй,— гэжэ совхозой хоёрдохи отделениин ветеринарна врач Дарима Дагбаевна Дымбрылова хөөрэнэ.

Үхибүүдые бүгэдыень тоолохын аргагүй, булгадаа hайнаар хүдэлнэ, сүлөө сагтаа телевизорээр Мексикэдэ болохо байhан футболой наадануудые харадаг, hонин номуудые уншадаг. Гэбэшье эрхим бэрхээр hурадаг, ажалдаа харюусалгатай нүхэдөө дурдыт гэхэдэмнай, хүбүүд, басагад Зодбоева Октябрина, Бальжиева Марина, Мардаева Эржена, Очирова Оюуна, Очирова Аюуна, Цынгунова Дарима болон бусадай нэрэнүүдые дурдаа hэн.

Аадама халуун үдэршье, шааяма түргэн бороодошье, үглөөнэй үүр хираанаар, үдэшын боро хараанааршье ажалдаа амжалта түйлахыень, зориhоноо бэелүүлхыень эдир нүхэдтөө хүсэнэбди.

Манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Забhарлалгын үедэ үнгэрэгшэ үдэрэй дүнгүүд тухай багша А. Д. Зодбоев мэдээсэнэ. 2. Үнгэрэгшэ арбан хоног соо энэ хурьган килограммhаа үлүү нэмээл ха. Эбэрнүүдынь-ыье үта болоо гэжэ Алик Халзанов багсаана.

Ж. ХАЛБАЗЫКОВАЙ фото-зурагууд.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ—ПУТЁВКОНУУД

Үнгэрэгшэ малай үбэлжэлгэдэ hүрэгүүдээ hайнаар ондо оруулжа, эшэг шэмыень дээшэлүүлhэн малшад аяншалгын путевконуудаар шагнагдаа. Тэдэнэй дунда Ахын районой «Улаан Аха», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай малшад Егор Содбоевич Будаев, Дулма hэмгантаяа, Жамбал Дамбаевич Самбялов болон бусад бии. З. Д. Хаптагаева Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү hаалишадай нэгэн юм. Тэрэ үбэлэй үедэ hү hааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ шадаhан байна. Мүн даажа абаhан малаа гарзалуулангүй ондо оруулhан юм. Мүнөө эдэ түрүү малшад hаалишад Монгол hайхан орон соогуур аяншалжа, үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзажа, хүршэ социалис ороной хүгжэлтэтэй танилсаха юм.

Д. ДУГАРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

БАГШАНАРАЙ ХУБИТА

Баян-Голой дунда hургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэд Чернобыльскын атомна станцида болоhон аюулда орогшодто туhаламжа болгон нэгэ үдэрэйнгөө салин хүлhыень эльгээхэ гэжэ хэлсэбэ. Тиин эдэнэр 650 түхэриг мүнгэ гүрэнэй банкын 904-дэхи счедто оруулhан байна.

П. ДАШИЕВ.
Баргажанай район.

ХУРАМХААНАЙ РАЙОНДО:

ҮДЭР БҮРИ МҮРЫСӨӨН

Хурамхаанай районой пионернэрэй лагериин бааза дээрэ спортивно-элүүржүүлгын «Старт» гэжэ лагерь нээгдэбэ. Шаманка гэжэ hууринhаа холо бэшэхэнэ оршоhон лагерьта районой хүүгэдэй спортивна hургуулиин тренернүүд, районой Пионернүүдэй байшангай методистнууд болон мэргэжэлтэд хүдэлнэ. Энэ лагериин спортивна шэглэлтэй hэн тула «Хүхюун стартнууд», «Зарница» мэтын элдэб мүрысөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Эндэ бүхыдөө 50 шахуу hурагшад амарха зуураа спортын зүйлнүүдээр дүршэл, шадабариия нарижуулна.

Т. ДАШИЕВА.

АМАРНА, АРГАЛУУЛНА

Бархан hууринhаа арбаад километрэй зайда Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой амаралтын байшан оршодог юм. Зунай зулгы hайхан сагта тус ажахын ажалшад иишэ ерэжэ, сэнгэн амардаг, аршаанда hуужа, бэе махабадаа элүүржүүлдэг гээшэ. Хахад hара тухай үргэлжэлhэн нэгэ хаhада дүшөөд хүниие тус байшан хангажа үрдидэг. Тиимэhээ 3 хаhын туршада зуу гаран хүн hайнаар амардаг.

Энэ жэлэй амаралтын шэнэ хаhые тус байшангай хүдэлмэрилэгшэд hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Амаралтын байшангууд болбосон түхэлтэй болгогдожо, үhаар дулаасуулдаг түхеэрэлгэ тодхогдоо. Хүн зоной аршаанда hууха 4 ваннатай корпус бии.

Мүнөө эндэ амаралтын хоёрдохи хаhа дүүрэбэ. Ажахын түрүүшүүл — тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир А. Е. Галсанов, хонишон Д. Ц. Цыбиков болон бусад амараа.

Т. ЮМСУНОВА.

hОНИРХОЛТОЙ БОЛОО

hүүлэй hарануудта Доодо-Ториин соёлой-спортивна комплексын хүдэлмэри эрид эдэбхижэбэ. КСК-да уран hайханай хүтэлбэрилэгшээр томилогдоhон А. М. Ламухинай оролдолгоор энэ хубилалта эхилээ гэжэ нютагаархид тоолоно.

Тэдэнэр ямар юумэндэ үндэhэлжэ, тиимэ тобшолол хээ хаб?

Түрүүшын бураздаагай hайндэр. «Ленин, Эб найрамдал, Май» гэhэн театрализованно үзэгдэл. Энэ үзэгдэлые совхозойнгоо хүдэлмэришэдтэ, Оёор, Зэлтэрэ hууринуудай хүн зондо харуулжа олоhон мүнгэеэ Чернобыльскын АЭС-эй туhаламжын жасада эльгээгээ. Спортивна янза бүриин мүрысөөнүүд hонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ.

Экономико болон соёлой үдэрнүүд. Агууехэ Октябриин 70 жэлэй ойдо зорюулагдаhан арадай уран бэлигэй Бүхэсоюзна харалгада зорюулан Ториин совхозой ажалша коллективүүд, эмхи зургаанууд тоосоонуудые үнгэргэжэ эхилбэ. Элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдэй удаа худалдаа наймаалагшад тоосохо. Тэдэнэр тоосоходоо, коллективэйнгээ ажал хэрэгүүд тухай хөөрэжэ, бэлдэhэн выставкээ харуулаад, концерт табина.

Эдэ бүхы хэмжээ ябуулгануудые эмхидхэхэ болон үнгэргэхэ хэрэгтэ А. М. Ламухин ехэ үүргэ дүүргэнэ,— гэжэ Ториин сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. И. Кузнецов хэлээ hэн.

О. ДУНАЕВА.
Зэдын район.

ДАРХАШУУЛ ДААБАРЯА ҮЛҮҮЛНЭ

Дарханай цехэй мастер М. И. Кульшинай хүтэлбэрилдэг түрүү бригада авиационно заводто мэдээжэ юм. Энэ бригадынхид халаан бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэжэ, заводойнгоо цехүүдые детальнуудай хэбүүдээр таhалгаряагүй хангадаг. Хэбшэд В. М. Хамнаев, К. М. Корытов гэгшэд бүтээсэ ехэтэй ажалаараа онсо шалгарна.

Слесарь А. В. Алферовагай харюусалгатай хүдэлмэриhөө механическа цехүүдэй hайн шанартай хэбүүдые абалга дулдыдадаг. Тэрэ нэгэтэшье голодоhо гаргаагүй. Тиимэhээ бригадань hара бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэнэ. Өөрөө А. В. Алферова цех дотор дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түрүүлнэ.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

ГОЁ ДАА, СУРХАРБААН!

...Барилдаанай дүхэригтэ хоёр бүхэшүүл гарабад. 72 килограммай шэгнүүртэ илаhан Чисаанын дунда hургуулиин багша Булад Баирон нэгэ булангдань. Нүгөөдэдэнь — Хэжэнгын ДЮСШ-да барилдажа эхилээд, спортын мастерта кандидат хүрэтэр ургаhан, мүнөө Буряадай хүдөө ажахын институдай студент Алдар Гончикжапов. Эдэ хоёрой барилдаанай дүнгhөө сурхарбаанай абсолютна чемпионой нэрэ элирхэ ёhотой байгаа. hаяшаг Зэдын Петропавловка hууринда үнгэргэгдэhэн хүдөөгэй спортын нааданда түрүү hуури эзэлhэн Б. Баирон залуу нүхэртөө мүхөөгөө үгэнэгүй, hайхан арга дүрэнүүдые харуулна. Гэбэшье нёдондоной сурхарбаанай чемпион А. Гончикжапов хэды залуушье hаа, бэрхэ барилдаашан байhанаа харуулжа, нэрэ зэргээ хоёрдохиёо батадхаба.

Энэ жэлэй районно сурхарбаанай спортивна мүрысөөнүүд үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдөө гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэмээр. Энээндэ республикын хүдөөгэй спортын наадан ехээр нүлөөлhэн байна. Районой 8 совхозой, мүн предприятинууд болон эмхи зургаануудай суглуулагдамал командануд спортын арбаад зүйлөөр мүрысөө.

Буряад арадай хэр угhаа хойшо эрхилжэ байhан зүйлнүүд: бүхэ барилдаан, hур харбалга, мори урилдаан олоной анхарал татаа. Мори урилдаанда таби шахуу хүлэгүүд табигдаhан байна. Загаhатын совхозой хүдэлмэришэн Баян-Дэлгэр Дармаевич Намсараевай hориhон морид түрүүлээ. Жэшээлхэдэ, 2400 метрэй зайда «Сокол», эгээл утын — 3200 метрэй зайда «Бурка» гэhэн хүлэгүүдынь түрүүлэн ерээ. Тэдэниие Б-Д. Д. Намсараевай хүбүүд Алдар Баяр хоёр шадамараар жолоодоhон байна. 1600 метрэй зайда «Первомайский» совхозой «Боро азарга» гэжэ хүлэг эрхимлээ. Тэрэнэй илалгада мори унагша Жаргал Тудупов, мори hоригшо Ринчин-Бал Мункуевич Очиров гэгшэд онсо габьяатай.

Сурхарбаанай ниитэ дүнгүүдээр Загаhатын совхозойхид түрүү hуури эзэлбэ. «Первомайский», Могсохоной совхозуудай командануд хоёрдохи, гурбадахи hууринуудта гараа. Энэ жэлэй мүрысөөнүүдтэ хүдөөгэй спортсменүүд хэзээ хэзээнэйхиhээ hайн бэлэдхэлтэй байжа, үндэр үрэ дүнгүүдые харуулhан байна.

Сурхарбаанай соёлой программа hонирхолтойгоор зохёогдоо гэжэ онсо тэмдэглэлтэй. Мүрысөөнүүдэй үедэ стадион дээрэ баяанай, дуунай аялга замхангүй соностожо байгаа hэн. Илангаяа сурхарбаание нээлгын баяр ёhололой театрализованно үзэгдэл олоороо суглараhан хүн зониие баясуулаа.

З. ШИРАПОВ,
манай штатнабэшэ корр.
Хэжэнгэ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июниин 29-hөө июлиин 6 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 29.
СОВЕТ ЗАЛУУШУУЛАЙ ҮДЭР
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Совет патриот» — киножурнал. 10.25 — «Спортлотогой» 26-дахи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — «Аяншалагшадай клуб». 13.35 — Хүгжэмтэ киоск. 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — Совет газар дээрэ уулзалга. 15.20 — «Ургамалай аймаг». 16.05 — «Манай гэр» — тележурнал. 16.50 — «Жизнь на земле» — олон серитэй баримтата фильм. (Англи). «Созидание тела» 2-дохи сери. 17.45 — «Булагууд». 18.20 — Мультфильмнүүд. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын VIII конкурс дээрэ. 20.00 — **Футболоор дэлхэйн чемпионат.** 3-дахи hууриин түлөө матч. 22.00 — «Время». 22.35 — «Мы из джаза» — уран hайханай фильм. 24.00 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты!». 9.15 — «Три дня и два года» — уран hайханай фильм. 10.20 — «Эжын hургуули». 10.50 — Казахай ССР-эй телевидениин программа. 12.15 — «Петька в космосе» — үхибүүдтэ фильм. 13.20 — «Уран зураашад тухай 13.50 — «Элүүр эн hаа». 14.05 — С фестиваль. 16 больше чем жи ритэй уран hай 14-дэхи сери. «Эд «Эб найрамдал ба 17.40 — «Совет искусство». 18.10 респондентнүүд — Баримтата фи Татарай оперо б артистнуудай кон Мультфильм. 20.0 тедай аймагта». 2 лан нойрсогты, 21.20 — «Музейнүү ставкын залнууда «Время». 22.35 уран бэлигтэнэй

ПОНЕДЕЛЬНИК, 30
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.50 Баримтата фильм. 10.10—**Футболоор дэлхэйн чемпионат. Финал.** 11.40 — Шэнэ hонин. 16.25—«Голубая стрела»—үхибүүдтэ фильм. (Польшо). 17.15—«Эжын hургуули». 17.45—«Шинии ленинскэ библиотекэ». 18.15—**П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын VIII конкурсын дневник. Улаан-Үдэ.** 19.05—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.20 — Республикын ажахынуудта тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэриин эхилhэн тухай. **Москва.** 19.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — **Футболоор дэлхэйн чемпионат. Финал.** 22.00 — «Время». 22.35 — «Телевизор харагшадай анхаралда». 23.05—«Дэлхэйн hониной дээжэhээ». 23.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 10.55—«Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.25—«Фильм-концерт. 11.50—«Ород хэлэн». 12.20 — Студентнэрэй хоорнуудай фестиваль. 13.05—«Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.05 — «Крепыш» — уран hайханай фильм. **Москва.** 19.00 — «Хурдадхалга». 19.30 — П. И. Чайковски уласхоорондын дээрэ. Улаан-Үдэ, очерк. 20.05—С 20.15—Баримтата Москва. 21.00—«А согты, багашуул». Чайковскиин нэрэ хоорондын VIII к цертнэ программа мя». 22.35—«До уран hайханай фи

ВТОРНИК, июлиин 1
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.45—Аяншалагшадай клуб. 10.45—«Дохёогоо үгыт, горнистнууд». 11.15—«Мы из джаза» —уран hайханай фильм. 12.40 —Шэнэ hонин. (12.45 хүрэтэр). 15.30—Шэнэ hонин. 15.50—Баримтата фильмүүд. 16.40—Арфын абяан зэдэлнэ. 16.55—«Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 17.25—«Юундэ, юун дээрэhээ». 17.55 — Союзна республиканаудай арадай коллективүүдэй концерт. **Улаан-Үдэ.** 18.40 — Байгалай үмэнэхи газар дээрэ» 19.20—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. **Москва.** 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00—**Футболоор дэлхэйн чемпионадай дневник.** 20.15—«Хүн ба хуули». 20.50—«Несколько дней из жизни И. И. Обломова» — уран hайханай фильм. (1-дэхи хубинь). 22.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — Баримтата фильм. 9.35—«Дом в лесу»—уран hайханай фильм. 11.10—«Дагестанские ритмы»—фильм-концерт. 11.40—«Будильник». 12.10—Француз хэлэн. 12.40—«Алые погоны»—уран hайханай фильм. (1-дэхи сери). 13.50—Буряадай телевидениин программа. 14.50—Авто-кроссоор Европын чемпионат. 15.20 — 1945 оной июлиин 17-hоо августын 2 болотор үргэлжэлhэн Берлиндэхи (Потсдамдахи) конференци тухай. 16.15—Шэнэ hонин. **Улаан-Үдэ.** 16.20 — «Жду ответа»—Комсомольск-на-Амуре хотын драмын театрай зүжэг. 18.00—Яруунын районд(о) барилгые хурдадхаха асуудалнууд тухай. **Москва.** 18.40—«Алкоголизмын хорон тухай» баримтата —«Эрдэм ухаан дал». 19.30 — Улаан-Үдэ. 19.45 нууд. 19.55—«Сов киножурнал. 20.0 нин. (буряадаар) ран» — теле-суглу — Бүхэсоюзна «Фитиль» киножу ва. 21.00—«Амгал ты, багашуул». 21 рондын шэнжэл Время. 22.35 — О концертын студи эстрадын артист церт.

СРЕДА, 2
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.45—Баримтата фильм. 10.05—«Несколько дней из жизни И. И. Обломова» — уран hайханай фильм. (1-дэхи, 2-дохи сери). 15.30—Шэнэ hонин. 15.50—Баримтата фильм. 16.10—Вьетнамай Гүрэнэй дуу, хатарай болон хүгжэмэй ансамблиин концерт. 16.40 — «Неизвестный солдат»—3 серитэй уран hайханай фильм. (1-дэхи сери). 17.50 — Грузиин ССР-эй вокальна трио дуулаха. 18.05 — Концертын залда-hурагшад. **Улаан-Үдэ.** 18.50 — Бүхэсоюзна сатирическэ «Фитиль» киножурнал. 19.00—«Ажахы эрхилэлгын онол аргануудые нарижуулха». **Москва.** 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Эб найрамдал ба залуушуул». Улаан-Үдэ. 21.35 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа. 22.00—Время. 22.35 — Театрай шэнжэлэл. 23.55—Арадай инструментнүүд наадаха. 00.20—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.20— Дуунай-хореографическа «Русь» ансамблиин концерт. 10.00—Харгын аюулгүй байдал сахиха. 10.30—«Сказочное путешествие мистера Бильбо Бегинса, Хоббита, через дикий край, черный лес, за туманные горы, и туда и обратно»—зүжэг. 11.35—«hургуулиин реформо хоер жэлэй үнгэрөөд байхада». 12.05 — Баримтата фильм. 12.25—«Алые погоны»—үхибүүдтэ фильм. (2-дохи сери). 13.30—Немец хэлэн. 14.00 — «Элүүр энхэ байлга». 14.45— Мультфильмнүүд. 15.15—«Хүгжэмтэ киоск». 15.45 — «Түүхын хуудаhанууд». 16.25 — Шэнэ hонин. 1 тата фильм. 19.0 ковскиин нэрэмж рондын VIII кон ник. Улаан-Үдэ. холнууд. 19.55 фильмүүд. Мос СССР-эй арадай кебаев дуулана. 2 лан нойрсогты, 21.15—П. И. Чай рэмжэтэ уласхо конкурс. Концер ма. 22.00—Время крышами Монма hайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ, 3
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.45—«Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 10.45—«Этот негодяй Сидоров»—үхибүүдтэ фильм. 11.50—«Бүхы хүнүүд циркдэ дуратай». 12.25—Шэнэ hонин. (12.30 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50—Баримтата фильмүүд. 16.30—Хүгжэм ба шатар. 17.05—«Неизвестный солдат» — уран hайханай фильм. (2-дохи сери). 18.15 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнhээ дээшэ наhатайшуулда». 19.00—Хэлэhэн үгэеэ хэрэгээрээ батадхаха. 19.30—**П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын VIII конкурс дээрэ.** 19.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». **Улаан-Үдэ.** 20.00—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. **Москва.** 20.20—«Сибирь ураан дээрэ» —киножурнал. 20.30—«Вам и не снилось» — уран hайханай фильм. 22.00—Раймонд Паулсын концертнүүдтэ. 23.35—Баримтата фильм. 23.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Под крышами Монмартра» — уран hайханай фильм. (1-дэхи сери). 10.30 — Баримтата фильм. 10.50 — Гүрэнэй Пятницкиин нэрэмжэтэ ород арадай хоорой концерт. 11.40 — «Ургамалай аймаг». 12.25 — «Алые погоны» — үхибүүдтэ фильм. (3-дахи сери). 13.30—Испан хэлэн. 14.00 — «Свидание с вальсом» — фильм-концерт. 14.50 — «Электронико ба бидэ». 15.20 — Красноярскын телестудиин программа. 16.20 — Шэнэ hонин. **Улаан-Үдэ.** 18.1 нууд. 18.20 — «У шэнжэлэл. 1 автомобильна ин жэл. 19.25 — Хүд шадта концерт. — «Экологическа Улаан-Үдэ. нууд. Москва. лан нойрсогты, 21.15 — П. И. Ча рэмжэтэ уласхо конкурс. Концерт 22.35 — «Под кр мартра» — уран фильм. (2-дохи с

ПЯТНИЦА, 4.
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильм. 10.05 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 10.40 — «Вам и не снилось» — уран hайханай фильм. 12.10 — Баримтата фильм. 12.40 — Шэнэ hонин. (12.45 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — «Югославиин хүүргэнүүд» — киноочерк. 16.30 — «Ород хэлэн». 17.00 — «Филадельфиин залуушуулай хоор дуулаха». (США). 17.10 — «Неизвестный солдат» — уран hайханай фильм. 3-дахи сери. **Улаан-Үдэ.** 18.20 — Шэнэ hонин (буряадаар). 18.35 — «Зүүн Сибирь» — киножурнал. 18.45 — Буряадай АССР-эй прокурор Б. Ц. Цыденжапов үгэ хэлэхэ. 19.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. **Москва.** 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Не спится ночами» — Калининай драмын театрай зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 — «Маскарад» — фильм-балет. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Под крышами Монмартра» — уран hайханай фильм. (2-дохи сери). 10.30 — Баримтата фильм. 10.50 — «Эжын hургуули». 11.20 — «Дэлхэйн арадуудай уран бэлиг». 11.50 — Киножурнал. 12.00 — Англи хэлэн. 12.30 — «Семь маленьких рассказов о первой любви» — үхибүүдтэ фильм. 13.35 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнhээ дээшэ наhатайшуулда». 14.20 — «Туровадахи hайндэр». 14.45 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.45 — Перминин телестудиин программа. 16.40 — Шэнэ hонин. 18.20 — Эрмитаж. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — СССР-эй уран зохёолшодой VIII съезд. 19.30 — **П. И. Чайковскии уласхоорондын дээрэ. Улаан-Үдэ** бириин болон Ал заарай гүрэнэй а тенхикумүүдэй нальна хани ба буудай түрүүшын Буряад орондо. дай АССР-эй Гос арадай инструме кестрэй концерт. — «Амгалан нойр шуул!». 21.15 — үйлсөөрхи музе «Время». 22.35 — подиня Линя» — фильм. (КНР).

СУББОТО, 5
КООПЕРАЦИИН УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — АБВГДейка. 10.15 — «Дээдэ hургуули шэнэдхэн хубилгалгын асуудалнууд. 10.45 — «Хүн. Газар дэлхэй. Юртэмсэ». 11.30 — «Уран зурагай искусство». 12.15 — «Бултанда ба хүн бүхэндэ». 12.45 — СССР-эй арадай артист С. В. Образцовой зохёохы ажал ябуулга тухай телефильм. 13.40 — «Свинарка и пастух» — уран hайханай фильм. 15.05 — **П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын VIII конкурсын түгэсхэлгэ.** 18.20 — «Үе саг, өөр тухайгаа». Анна Ахматова. 19.10 — «Ан амитадай аймагта». 20.10 — Баримтата фильм. 20.30 — «Баллада о доблестном рыцаре Айвенго» — уран hайханай фильм. 22.00 — Время. 22.35 — «Тание Ереван урина» — эстрадна программа. 23.50 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — Баримтата фильм. 9.30 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — Теннис. 11.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 11.30 — hайн hайхан дура зоригой нааданууд. 14.15 — Биссер Киров дуулаха. 14.35 — «Манай саад». 15.05 — «Ставка больше, чем жизнь» — 18 серитэй уран hайханай фильм. 15-дахи сери. «Осада». **Улаан-Үдэ.** 16.00 — Техническэ мэргэжэлэй hуралсалай дөөгэй спортивн наадануд. 16.30 Г. Раднаевагай « поэмэ. Москва. hайхан дура зор нууд. Баскетбол. 20.35 — Ород ко дай романснууд». галан нойрсогты, 21.15 — «Верасы» концерт. 22.00 — — «Первый рейс» ханай фильм.

ВОСКРЕСЕНИ, 6
ДАЛАЙН БА ГОЛ МҮРЭНЭЙ ФЛОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время. 9.35 — Ритмическэ гимнастика. 10.05 — «Цветут Саяны» — баримтата фильм. 10.15 — «Спортлотогой» 27-дохи тираж. 10.25— «Будильник». 10.55 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.55 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.25 — Аяншалагшадай клуб. 13.25— «Хүгжэмтэ киоск». 13.55 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.55— Далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ. Баримтата фильмүүд. 15.50 — Мультфильм. 16.05 — «Жизнь на земле» — олон серитэй баримтата фильм. (Англи). 3-дахи сери: «Первобытный лес». 16.55 — hайн hайхан дура зоригой наадануудай баярай оршон байдалда нээгдэлгэ. 18.55 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.40 — Мультфильмнүүд. 20.20 — «Фанфан-тюльпан» — уран hайханай фильм. (Франци). 22.00 — Время. 22.35 — hайн hайхан дура зоригой наадануудай дневник. 22.55 — «Таанад энээниие хэжэ шадахат». 23.40 — Гүрэнэй хатарай «Ставрополь» ансамблиин концерт. 00.20 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты!». 9.20 — «Первый рейс» — уран hайханай фильм. 10.35 — Ород хэлэн. 11.05 — Баримтата фильм. 11.25 — Корейн хүгжэмэй концерт. 12.00 — Кино-мэдээсэл. 12.55 — Мультфильмнүүд. 13.30 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 14.00 — Гүр вой нэрэмжэтэ академическэ ор церт. 14.30 — «Ст чем жизнь» — 18 hайханай фильм. ри. «Операция листэ». 15.25 — «Э ба залуушуул». нис. 17.00 — Юhэ 18.00 — «Агшан 18.50 — hайн hай ригой нааданууд. (Эхэнэрнүүд). 20.0 лоор дэлхэйн чем шуул). СССР-эй лын суглуулагдам нууд. 20.45 — «А согты, багашуул! hайхан дура зор нууд. Марафон. 22.00 — Время. 2 ло» — уран hайха

ХЭН, ХААНА ОШОХОБ?

◆ Республикын ипподром дээрэ мүнөөдэр үглөөнэй 10 чаhаа сур харбаанай заншалта hайндэр үнгэргэгдэхэнь. Буряадай АССР-эй 63 жэлэй ойдо зорюулагдаhан найр наадан дээрэ hонирхолтой хэмжээ ябуулганууд эмхидхэгдэхэ юм. Үглөөнэй 10 чаhаа нааданда хабаадахаяа ерэhэн спортсменүүдэй парад-жагсаал эхилхэ юм. 10 час 30 минутаhаа буряад барилдаагаар, hур харбалгаар, гиир үргэлгөөр, хүнгэн атледүүд эстафетэ дамжуулгаар урилдаха юм.

◆ Үдэрэй нэгэ чаhаа мори урилдаан эхилхээр хараалагдана. Мүн 12 чаhаа искусствын мастернууд болон уран hайханай бүлгэмүүдэй концерт наадан дэлгэгдэхэ болоно.

Хүн зоной олоороо амардаг, сэнгэдэг газарнуудта арадуудай наадан үнгэргэгдэхэ, аттракцион эмхидхэгдэхэ юм.

◆ Авиационно заводой стадион дээрэ «Бэеын элүүрэй үдэр» үнгэргэгдэхэ юм. Мүн эндэ футболоор заводой түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн наадан үргэлжэлүүлэгдэхэ.

◆ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ волейболоор прибор бүтээлгын нэгэдэлэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болохо. Мүрысөөн үдэшын 6 чаhаа эхилхэ юм.

◆ Аяншалга болон экскурсиин Улаан-Үдын бюрогой хүдэлмэрилэгшэд hонирхолтой аяншалга дүрадхана. Мүнөөдэр республикын Социальна хангалгын министерствын хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын институдай студентнэр, багшанар «Заря» теплоходоор Новоселенгинск ошобо. Бүхэроссин театральна бүлгэмэйхид Бабушкин хото аяншалхаар мордобо. Түмэр замай больницын хүдэлмэрилэгшэд Сэлэнгэ мүрэнэй эрьедэ түбхинэhэн Бурдукова тосхон шадар амархаяа ошоhон байна. Мүн «Максимиха», «Котокель» гэжэ аяншалагшадай баазануудта амархаяа Благовещенскын, Владимирай, Москвагай, Калининградай, Шэтын бүлэг ажалшад ерээ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Коммунистнуудай шүүмжэлхы ажагалтануудаар» — түрүү бэшэг. «Түрүү технологёор» — С. Тюлюкинэй статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. Хурдадхалгын замаар. «Зорилгомнай эли» — Г. Борисовагай статья. «Дүнгүүд юу харуулааб?» — А. Баиновай статья.

Мал ажал — он бари.
Гурбадахи х литическэ тем дал Батадхаха чын статья. Х
Дүрбэдэхи ху сэлдэ үгтэhэн А. Бусовай ст гай почтоhоо.

Ред
Р. Б. Г

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД:
ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-00518. Заказ № 150. Индекс 04609